

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Pápa Város Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	71
9. Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
1. A HEP IT részletei	76
A beavatkozások megvalósítói	79
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	82
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	97
3. Megvalósítás	100
A megvalósítás előkészítése	100
A megvalósítás folyamata	100
A HEP Fórum működése.....	101
Monitoring és visszacsatolás.....	101
Nyilvánosság.....	102
Kötelezettségek és felelősség	103
Érvényesülés, módosítás	103
4. Elfogadás módja és dátuma	104

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Pápa Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Demográfiai helyzet

Régió

A Közép-dunántúli régió 11 086 négyzetkilométer területen fekszik, lakónépessége 1 056 097 fő. A régióhoz tartozó járások száma: 24.² A régióhoz tartozó megyék lakónépessége és területe:

Megye	Lakónépesség	Terület
Fejér	416 215 fő	4 358 km ²
Komárom-Esztergom	297 381 fő	2 264 km ²
Veszprém	342 501 fő	4 464 km ²

Veszprém megye

A megye területe 4 464 km², lakónépessége 341 501 fő. A megyéhez tartozó járások száma 10, amelynek lakónépessége és területe: ajkai (37 813 fő, 321 km²), balatonalmádi (24 823 fő, 240 km²), balatonfüredi (24 200 fő, 358 km²), devecseri (14 294 fő, 422 km²), pápai (56 931 fő, 1 022 km²), sümegi (14 723 fő, 306 km²), tapolcai (33 276 fő, 540 km²), veszprémi (81 475 fő, 630 km²), váraplotai (36 133 fő, 294 km²), zirci (18 833 fő, 331 km²). A megyéhez 217 település tartozik, ebből 15 város, 202 pedig község.³

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

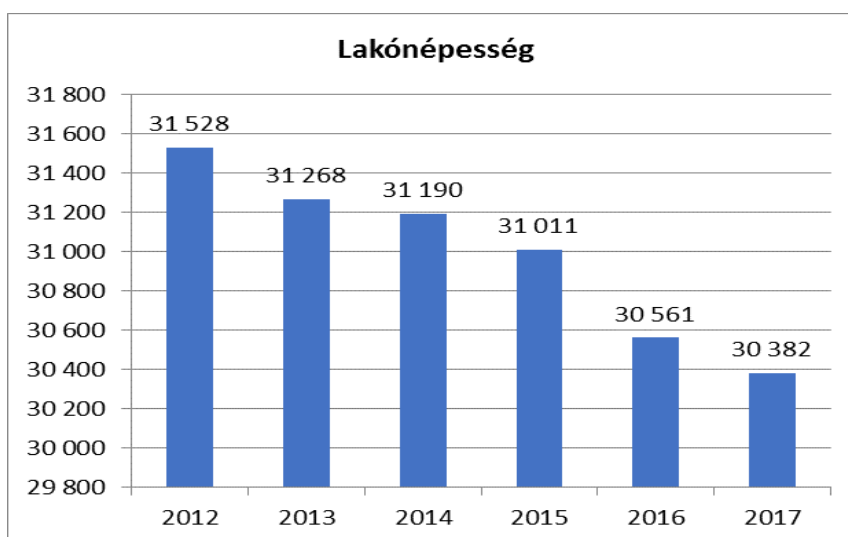
² https://www.teir.hu/tmp/remek_R2_154036835574.pdf (Letöltve: 2018. október 24.)

³ https://www.teir.hu/tmp/remek_M19_154036890263.pdf (Letöltve: 2018. október 24.)

Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	31 268	99,2%
2014	31 190	99,8%
2015	31 011	99,4%
2016	30 561	98,5%
2017	30 382	99,4%

Forrás: TeIR, KSH

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

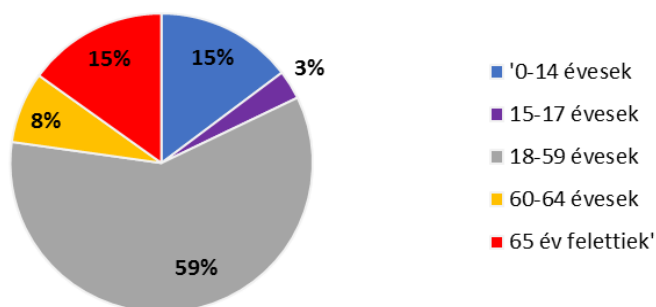
Pápa város lakónépessége az elmúlt 6 évben folyamatosan csökkent, amely egyrészt a vándorlási egyenlegnek, másrészt a népesség természetes fogyásának a következménye.

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2017.)

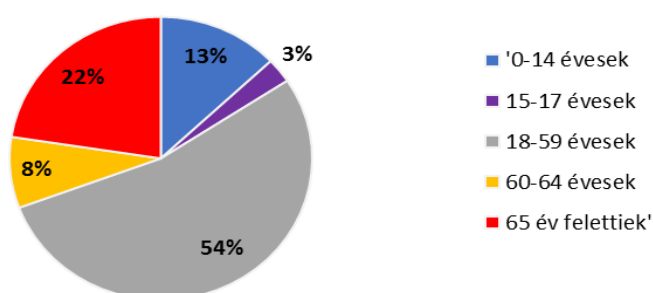
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	14514	15883	30397	47,74	52,26
0-2 évesek			823	2,7	
0-14 éves	2128	2056	4184	7	6,76
15-17 éves	457	446	903	1,5	1,46
18-59 éves	8628	8512	17140	28,38	28
60-64 éves	1118	1286	2404	3,7	4,3
65 év feletti	2183	3583	5766	7,18	11,78

Forrás: TeIR, KSH

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk).

16-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
16 éves gyermekek száma	585	483	-102
17 éves gyermekek száma	591	488	-103
Összesen	1 176	971	-205

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013	5 376	4 296	125,14%
2014	5 435	4 258	127,64%
2015	5 521	4 261	129,57%
2016	5 673	4 241	133,77%
2017	5 766	4 184	137,81%

Forrás: TeIr, KSH

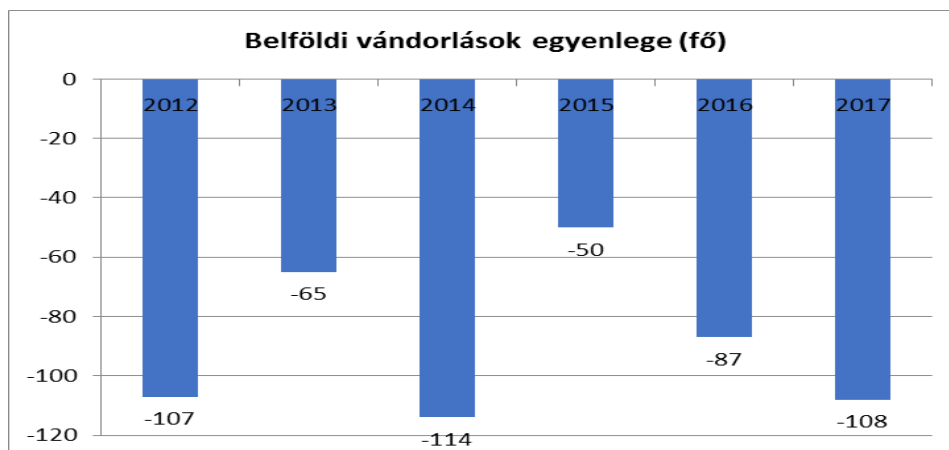
Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás (fő)
2013	287	353	-66
2014	305	385	-80
2015	278	431	-153
2016	300	405	-105
2017	266	411	-145

Forrás: TeIR, KSH

Belföldi vándorlás

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2013	505	570	-65	-2,1
2014	509	623	-114	-3,66
2015	518	568	-50	-1,61
2016	630	717	-87	-2,83
2017	576	684	-108	-3,55

Gazdasági helyzet

A régió fejlődésének alapja az erős, modern feldolgozóiparra alapuló gazdaság, a kedvező telephelyi és logisztikai potenciál, valamint a kiemelkedő turisztikai adottságok. Ez a három tulajdonság az innovációt hordozó fejlesztések helyi alkalmazhatóságának környezetét is megteremti.

2017.	Pápa
Kiskereskedelmi üzletek száma	995
Vendéglátó üzletek száma	149

Forrás: gov-center

Pápa város jelentős (legalább 100 főt) foglalkoztatói: MH Pápai Bázisrepülőtér, Yanfeng Hungary Atomative Interior Systems Kft., Hirtenberger Automotive Safety Hungary Bt., Pápai Hús Kft., Bakonyerdő Zrt., Agroprodukt Zrt., Dunitalia Textilipari Kft., Hass&Sohn Kft., Császár Autószerelvíz Kft., Pápai Szakképzési Centrum, Pápai Tankerületi Központ, Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő, Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye.

Értékeink, küldetésünk

A Helyi Esélyegyenlőségi Program küldetése, hogy megakadályozza az emberek elleni bármilyen diszkriminációt faji vagy etnikai származásuk, vallásuk, hitük, fogyatékosságuk, életkoruk vagy szexuális orientációjuk alapján. Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Célunk, hogy mindenkinek esélye legyen a szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pápa Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat:

- a törvény végrehajtási rendeletei,
- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi rendeletek a következők:

- Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 5/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete,
- Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a Pápa városban biztosítható személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló 14/2011. (V. 30.) önkormányzati rendelete,
- Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének Pápa város egészségügyi alapellátási körzeteiről szóló 22/2012. (X.25.) önkormányzati rendelete,
- Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének az önkormányzati lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 28/2013. (XI.14.) önkormányzati rendelete.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. Jogszabályi háttéréül a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, valamint a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007.(III. 26.) Kormányrendelet szolgál. Az Ösztöndíjrendszerhez Pápa városa 2001-től kezdődően minden évben csatlakozott.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Pápa Város Szolgáltatástervezési Koncepciójának célja:

- a szociális szolgáltatások alapelveinek, irányának, céljainak meghatározása, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, átalakítása során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások további szereplőit;
- azoknak a konkrét célkitűzéseknek a részletezése, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során érvényesíteni kíván;
- elősegíteni a szociális törvény által meghatározott feladatok ellátását.

Pápa Város Önkormányzata Sportkoncepciójának főbb stratégiai céljai

- Az elosztási alapelvek és a támogatási feltételek meghatározásával olyan normatív sportfinanszírozási rendszer kidolgozása, amely révén egyrészt behatárolhatóvá, másrészt a következő időszakra vonatkozóan mindenki számára kiszámíthatóvá, tervezhetővé válik a városi sporttámogatás.
- A város arculatát meghatározó, kimagasló hazai (esetleg nemzetközi) eredményességet produkáló verseny- és élsport szakosztályok, csapatok működésének támogatása.
- A sportágak utánpótlásrendszerének támogatása, a tehetségek kiválasztásának és gondozásának biztosítása.
- Az egészségkárosultak, a tanulásban, értelmileg és mozgásban akadályozottak sportjának fokozott figyelemmel kísérése, szervezeteik működtetéséhez, rendezvényeik lebonyolításához támogatási lehetőségek biztosítása.
- A fejlett sportélet alapját képező óvodai, iskolai testnevelés és sport személyi és tárgyi feltételeinek javításában történő közreműködés.
- A diáksport országos és városi versenyrendszerének működtetéséhez szükséges feltételek biztosítása, ezek kapcsán a teljesítményelv érvényesítése, a tanulói ifjúság egészséges fejlődését, betegség megelőzését szolgáló programok, tevékenységek támogatása.
- A lakosság minden rétegének ösztönzése a rendszeres sportolásra.
- A szabadidősport területén szemléletformálás az egészséges életmód népszerűsítése érdekében, a kínálat bővítése mellett az egészségmegőrzéssel, rekreációval foglalkozó kisközösségek, klubok, sportszervezetek programjainak, tevékenységének támogatása, valamint önálló rendezvények szervezése, a szabadidősport helyi feltételeinek javítása.
- Az önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények állagának megóvása, működtetésük hatékonyságának növelése.
- A város kistérségi/járási központi szerepének megfelelően, térségi/járási sportfeladatok ellátásának támogatása – a pályázati és egyéb lehetőségek figyelembe vételével.
- A hazai és nemzetközi sportkapcsolatok ápolása, bővítése, a partnervárosi kapcsolatokon belül a sport szerepének további szélesítése.
- Kiemelkedő nemzetközi és országos sportrendezvények lebonyolítása városunkban, célirányos fejlesztéssel és marketing munkával a sportturizmus növekedésének elősegítése.

Az esélyegyenlőség során érintett célcsoport számára is elérhetővé kívánják tenni **Pápa Város Turizmusfejlesztési Konceptiójának** egyik céljában szereplő szabadidős programkínálatot: sport (pl. kerékpár, túrázás), szórakozási lehetőség (pl. koncertek). A koncepció korosztályi célcsoportonkénti elemzést és célmeghatározást tartalmaz.

Pápa Város Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Stratégiájának célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Pápa Város Önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtése érdekében kifejtett tevékenységéhez.

A stratégia a megvalósítandó céljai között külön figyelmet fordít a szociális és családpolitika, a gyermekvédelem és a foglalkoztatáspolitikai területeire.

Pápa Város Drogstratégiája 2014-2020 a városban működő intézmények feladatai mellett nagy szerepet szán a civil szervezeteknek a korosztályi szabadidős programok szervezése és a prevenciós munka során. Hangsúlyt kell fektetni olyan szabadidő eltöltési lehetőségek propagálására, amelyek megelőzik, illetve helyettesíthetik a droghasználatot. Fontos az esélyteremtés arra, hogy a fiatalok képesek legyenek a drogok visszautasítására, egy produktív életstílus kialakítására.

A helyi drogstratégia céljai:

- továbbképzési lehetőségek biztosítása a különböző célcsoportok - szociális alapszolgáltatásban dolgozók, egészségügyben dolgozók és pedagógusok - számára. A képzések az aktuális (szerekkel kapcsolatos) információkat és gyakorlatorientált elemeket tartalmazzanak, pl. a szerhasználat tüneteinek felismerése, az ellátórendszer intézményeinek megismerése,
- kiemelt terület a szülők megszólítása, felvilágosítás, képzés, családi programok szervezésével,
- a prevenció területén komplex, együttműködő programok, szolgáltatások kialakítása szükséges,
- a közösségi programok, a szabadidő hasznos eltöltéséhez további lehetőségek, alternatívák biztosítása,
- a kortársképzés újraindítása.

Pápa Város Gazdaságfejlesztési Stratégia stratégiai céljai a következőképpen foglalhatók össze:

- a helyi gazdasági szereplők együttműködésének bővítése,
- a gazdaságfejlesztés önkormányzati szintű támogatása,
- a munkaerőpiaci keresleti és kínálati igények összehangolás,
- a helyi szak- és felnőttképzés összehangolása a munkaerőpiaci keresleti igényekkel,
- a feldolgozóipari és szolgáltatási szektor kiemelt fejlesztése,
- a Pápai Bázisreptér bővülő szolgáltatásainak integrációja a helyi gazdaságba,
- a helyi gazdaságot kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése.

Pápa Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája és Akciótervének célja egy a térségi központi szerepét szem előtt tartó örökségeit és hagyományait fejlesztve őrző vonzó és erős gazdaságú város megteremtése, amit az alábbi **tematikus célok** elérésével valósít meg:

- örökségőrző városrehabilitáció,
- gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése,

- turizmusfejlesztés,
- városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója,
- leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja,
- városi zöldfelületek rekonstrukciója.

Pápa Város Önkormányzata Közművelődési Konceptiója tartalmazza a közművelődés színtereit, bemutatja a város fenntartásában lévő közművelődési intézményeket és önkormányzati gazdasági társaságot. Az egyesületek, alapítványok erősítik a városban élők lokálpatriotizmusát. A művészeti, hagyományőrző területet felölelő szervezetek tevékenységükkel, rendezvényeikkel jól kiegészítik a város kulturális kínálatát.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2013 áprilisában megtörtént a Pápai Többcélú Kistérségi Társulás intézményi átalakítása. Az egészségügyi és a szociális feladatokat - házi segítségnyújtás, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, háziorvosi ügyelet - a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása látja el.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok a TEIR és a KSH adatbázisból, a helyi nyilvántartásokból, az egyes területeket érintő beszámolókból, valamint a szakemberek tapasztalatai alapján kerültek bemutatásra. Emellett egyéb internetforrások releváns adatai is megjelennek a programban, mint például a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapja. Problémát jelent a helyzetelemzés elkészítése során, hogy 2017. évre vonatkozóan nincsenek adatok.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység összetett, komplex társadalmi jelenség, amit több szempontból lehet vizsgálni. Nemcsak jövedelemegyenlőtlenség, hanem valamitől való megfosztottság is. Ennek vannak „hard” elemei (pl. lakás) és „soft” elemei is (pl. kapcsolatrendszer).

Magyarországon a szegények többnyire a következő csoportokból kerülnek ki: tartósan munkanélküliek, részidősen foglalkoztatottak, tartós betegségben szenvedők, fogyatékkal élő, nyugdíjasok, csonkacsaládok, romák, hajléktalanok.

A társadalmi kirekesztettséget nem lehet egyetlen mutatóba sűríteni. Definíciója nem könnyű feladat, ezért sokféle értelemben használják. A szegénység és a kirekesztettség szorosan összefügg: a szegénység, a munkanélküliség és a társadalmi kirekesztődés között "háromszoros kölcsönviszony" áll fenn, ugyanakkor a szegénység mégsem teljesen azonos a kirekesztettséggel. Bár a szegények kirekesztettek, de a nem szegények között is vannak kirekesztettek. A társadalmi kirekesztettség inkább társadalmi csoportok jellemzője. A társadalmi kirekesztettség a szegénység határt az egy főre jutó jövedelemmel fémjelzett szegénységi küszöb fölé emeli és nemcsak a munkaerő-piacról, a fogyasztásból való kizárást jelenti, hanem a jövőkép hiányát, "a saját és a gyermekük jövőjébe vetett hitük" hiányát.

Társadalmi kirekesztettség jellemző egy csoportra, ha az alábbi három feltétel közül valamelyik igaznak bizonyul:

- nem részesedik a gazdasági fejlettség adott szintjén a társadalom rendelkezésére álló anyagi és kulturális javak, szolgáltatások egy főre jutó átlagának legalább a felével,
- nem rendelkezik a javak és szolgáltatások átlagos mértékének tartós birtoklásához szükséges hatékony érdekérvényesítési képességgel,
- nincs lehetősége arra, hogy részt vegyen a teljes értékű állampolgári lét gyakorlásához szükséges politikai döntéshozatali folyamatokban.

A társadalmi kirekesztettség *mértékét, mélységét, a társadalmi integráció jövőbeni esélyét* az határozza meg, hogy e három kritérium közül az érintett csoport hányban és melyikben érintett. A legrosszabb helyzetben azok a társadalmi csoportok vannak, amelyek mindhárom kritérium alapján kirekesztettnek minősülnek.

A társadalmi kirekesztettséget azért is fontos vizsgálni, mert ez alkotja a "*jövedelmi szegénység*" *újratermelődének alapját*. A társadalmi kirekesztettség mértéke határozza meg, hogy a szegénység mennyire átmeneti vagy tartós jelenség, hogy kik képesek és milyen társadalmi segítséggel kiemelkedni a jövedelmi szegénységből.

E terület vonatkozásában a következők jogszabályi rendelkezések, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **Az Szt.** meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, meghatározza a személyes gondoskodás megszervezésére köteles szerveket, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartójának feladat- és jogkörét, az intézményi ellátások igénybevételének módját, az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogait, az intézményi jogviszony megszűnésének eseteit, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjat. Rendelkezik a szerződéses szociális ellátásokról, a szociális ellátások finanszírozásának egyes szabályait.

- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban: Cst.)** célja, hogy a családok anyagi biztonságának elősegítése, a gyermeknevelés támogatása és a magyar nemzet népesedéspolitikai céljainak megvalósítása érdekében meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **az Flt.** célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségi törvény** célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelmére.

A társadalom úgy ítéli meg, hogy cigány az, aki annak születik, rasszjegyei alapján cigány vagy az általa folytatott életmódja alapján azzá vált. A sikeresen asszimilálódott cigányokat és a „nem cigány életmódot élő” fél-cigányokat a többségi társadalmak gyakran nem tekintik cigánynak. Az információs és önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény értelmében különleges adat: a személyes adatok különleges kategóriába tartozó minden adat, azaz a faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a genetikai adatok, a természetes személyek egyedi azonosítását célzó biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok.

Pápan a 2011. évi népszámlálás során **547 fő vallotta magát cigánynak.**

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység több társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, de a jövedelmi elégtelenség, vagy hiány mutatja meg a leginkább. Az alacsony jövedelműek az Szt.-ben, a Gyvt.-ben, valamint a települési önkormányzat rendeletében meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátásokban részesülhetnek, amennyiben nem rendelkeznek a jogszabályban meghatározott vagyonnal.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk bemutatni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Nyilvántartott álláskeresők (fő) Pápa városban

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
január	1362	1471	1679	2202	2037	1847	1786	1264	900	755	508
február	1483	1494	1945	2350	2163	1890	1841	1505	970	708	550
március	1513	1439	2086	2329	2000	1732	1870	1173	1054	849	751
április	1428	1397	2151	2179	1914	1721	1712	1120	905	686	476
május	1389	1352	2132	2069	1836	1592	1591	1169	785	604	448
június	1064	1398	2113	1992	1725	1554	1505	1011	814	588	434
július	1412	1380	2182	2045	1771	1599	1512	981	850	625	456
augusztus	1417	1432	2210	2050	1820	1585	1543	973	854	575	419
szeptember	1406	1460	2126	1973	1712	1525	1488	897	880	543	399
október	1381	1410	2075	1901	1615	1487	1406	860	813	520	398
november	1346	1423	2129	1904	1512	1568	1350	867	762	531	391
december	1346	1533	2052	1909	1575	1646	1296	807	706	498	378

Forrás: http://nfsz.munka.hu/engine.aspx?page=afsz_stat_telepules_adatok_2017

A munkaképes korú népesség (15-64 évesek) és a relatív mutató* Pápa városban január 1-jén

Év	Nyilvántartott álláskereső fő	365 napnál hosszabb ideje álláskereső	Munkaképes korú népesség	Relatív mutató	Járadék típusú ellátásban részesül	Segély típusú ellátásban részesül	Rendszeres szociális segélyben részesül
2007	1362	275	21549	6,32	416	128	274
2008	1471	377	21481	6,85	290	128	356
2009	1679	429	21508	7,81	433	138	410
2010	2202	675	21429	10,28	488	208	664
2011	2037	764	21280	9,57	364	228	708
2012	1847	403	21118	8,75	287	15	524
2013	1786	434	20910	8,54	217	22	483
2014	1264	318	21876	5,78	131	33	410
2015	900	231	21649	4,16	118	48	181
2016	755	172	21470	3,52	103	67	151
2017	508	115	21187	2,40	100	60	88

Forrás: http://nfsz.munka.hu/engine.aspx?page=afsz_stat_telepules_adatok_2017

*a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

Regisztrált álláskeresőik korcsoportonkénti bontásban

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresőik	Fő	2013	2014	2015	2016	2017
	összesen	1296	807	706	498	378
0-18 év	Fő	19	18	16	9	4
	%	1,46	2,2	2,2	1,8	1
19-20 év	Fő	61	36	21	17	12
	%	4,7	4,4	2,9	3,4	3,1
21-25 év	Fő	166	86	83	60	35
	%	12,8	10,6	11,7	12	9,2
26-30 év	Fő	132	75	56	45	34
	%	10,1	9,2	7,9	9	8,9
31-35 év	Fő	141	73	54	35	40
	%	10,8	9	7,6	7	10,5
36-40 év	Fő	152	76	60	44	29
	%	11,7	9,4	8,4	8,8	7,6
41-45 év	Fő	148	93	81	52	48
	%	11,4	11,5	11,4	10,4	12,6
46-50 év	Fő	153	91	65	48	33
	%	11,8	11,2	9,2	9,6	8,7
51-55 év	Fő	139	91	87	50	27
	%	10,7	11,2	12,3	10	7,1
56-60 év	Fő	168	134	109	70	36
	%	12,9	16,6	15,4	14	9,5
61 év feletti	Fő	17	34	74	68	80
	%	1,31	4,2	10,4	13,6	21,1

Forrás: KSH

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek	180 napon túli nyilvántartott álláskeresőik száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőikön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2013	47,9	289	332	621	46,5	53,5
2014	42,9	151	196	347	43,5	56,5
2015	44,3	146	167	313	46,6	53,4
2016	41,9	98	111	209	46,9	53,1
2017	38,8	74	73	147	50,3	49,7

Forrás: KSH

Nyilvántartott pályakezdő álláskereső személyek és a 18-29 évesek száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	2433	2231	4664	86	3,5	87	3,8	173	3,7
2014	2398	2177	4575	54	2,2	40	1,8	94	2
2015	2332	2125	4457	31	1,3	35	1,6	66	1,4
2016	2254	2084	4338	27	1,1	24	1,1	51	1,1
2017	2208	1974	4182	9	0,4	15	0,7	24	0,5

Forrás: KSH

Alacsonyan iskolázott népesség

Év	15 éves és idősebb lakosság száma			15-x éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	Összes	Nő	Férfi	Összes	Nő	Férfi	Összes		Nő		Férfi	
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2001	31 277	16342	14935	25873	13336	12537	5404	17,27	3006	18,39	2398	16,05
2011	27314	14609	12705	23903	n.a	n.a	3411	12,48	n.a	n.a	n.a	na.

Forrás: TEIR, KSH, népszámlálás

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma fő	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (fő)	8 általános végzettség fő
2013	1296	89	398
2014	807	61	249
2015	706	85	199
2016	498	55	143
2017	378	37	125

Forrás: KSH

Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőtt-oktatásban résztvevők száma		Szakközépiskolai felnőtt-oktatásban résztvevők száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2015	58	23	39,7	35	60,3
2016	261	123	47,1	138	52,9
2017	192	79	41,1	113	58,9

Forrás: Pápai Szakképzési Centrum

Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók és a 8. évfolyamot eredményesen befejezők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban	
	Fő	Fő	%
2017	29	23	79 %

Forrás: Pápai Szakképzési Centrum

Közfoglalkoztatásban résztvevők

Év	Köz-foglalkoztatásban résztvevő személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Köz-foglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2013	544	2,62	137	n.a.
2014	437	2,00	123	n.a.
2015	257	1,22	64	n.a.
2016	313	1,51	78	n.a.
2017	230	1,14	58	n.a.

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal

Aktív korúak ellátásában részesülők közül közfoglalkoztatásban résztvevők (2013-2016)

Év	Fő	Nemek szerinti megoszlás		Életkor szerinti megoszlás		
		nő	férfi	18-29 év	30-45 év	45 év felett
2013.	339	159	180	58	122	159
2014.	387	169	218	75	122	190
2015.	357	149	208	51	139	167
2016.	262	130	132	49	61	152

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma – az elmúlt 10 évet figyelembe véve – 2010. évben volt a legmagasabb, majd folyamatosan csökkent. Általános tapasztalat, hogy összefüggés van a munkanélküliség időtartama és az elhelyezkedési arányok között: minél több időt töltenek álláskeresőként, annál rosszabb a munkaerő-piacra való visszatérési esélyük.

Jelentős eltérések mutatkoznak az elmúlt években a nyilvántartott álláskeresők korcsoportonkénti megoszlásában.

A munkaerőpiac elvárásai már nem csak a végzettségre, szakképzettségre, hanem a személyes kompetenciákra, gyakorlati tudásra is kiterjednek. A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az alacsony iskolai végzettségűek mellett az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok és a megváltozott munkaképességűek.

A tartósan munkanélküliek számára olyan helyzetet kell teremteni, hogy visszakerülhessenek a nyílt munkaerőpiacra, ennek eszközei lehetnek a felzárkóztató képzések, átképzések.

Az aktív korúak ellátásában részesülők közül közfoglalkoztatásban résztvevők száma magas, tekintettel arra, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőknek évente kötelező legalább 30 nap munkaviszonyt igazolni, mert ellenkező esetben a támogatásuk megszűnik.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §. (4) bekezdése alapján a külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatást szervez, figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Az Ebktv. 21. §-a rögzíti, hogy az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésmegelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az előmeneteli rendszerben;
- i) a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint
- j) a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevételeivel összefüggésben.

Nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését az alkalmazáskor a munka vagy a munkakörülmények természete alapján indokolt, tényleges és meghatározó szakmai feltétellel alapított, jogszerű célt követő és azzal arányos megkülönböztetés; a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	Legközelebbi centrum	Megye-székhely	Főváros	Győr	Sárvár
Elérhetőség átlagos ideje autóval	8 perc	49 perc	130 perc	55 perc	60 perc
autóbusz járatpárok száma munkanapokon	15	30	22	23	7
átlagos utazási idő autóbusszal	18 perc	70 perc	210 perc	60 perc	90 perc
vonatjáratok átlagos száma munkanapokon	-	-	30	30	15
átlagos utazási idő vonaton	-	-	180 perc	60 perc	65 perc
kerékpárúton való megközelíthetőség	4,6 km	-	-	-	-
átlagos utazási idő kerékpáron	15 perc	-	-	-	-

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

**A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja –
programokon résztvevő fiatalok száma (2013-2016)**

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2013	93	87	93	87	24	33	24	33
2014	31	59	31	59	11	14	11	14
2015	27	29	54	39	38	5	45	7
2016	38	43	47	53	4	26	6	29

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

A foglalkoztatási osztály a fiatalok munkaerő-piaci esélyeinek növelését szolgáltatások nyújtásával (egyéni-, csoportos tanácsadás, pályakorrekciós- illetve pályaaorientációs tanácsadás, önéletrajzírás, álláskeresési technikák javítása), át- és továbbképzésekkel segíti.

Az évente megrendezett állásbörzén a középiskolák végzős diákjai is részt vesznek, ahol lehetőségük nyílik a foglalkoztatók által kínált munkakörök feltérképezésére.

**A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja –
programokon résztvevő felnőttek száma (2013-2016)**

Év	felnőtt-képző programok a településen		felnőtt-képző programok a vonzás-központban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzás-körzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzás-körzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2013	98	89	98	89	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	87	66	87	66	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	67	116	67	116	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	38	50	38	50	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

**Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben
történő foglalkoztatása**

Év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2013	247	152
2014	250	164
2015	234	210
2016	240	216
2017	103	81

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Álláskeresőik támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

Az Flt. 16. §-a alapján a munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott **hátrányos helyzetű személy** munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékának, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg és kötelezettséget vállal arra, hogy a munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.

Az **álláskeresőik vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint annak az álláskeresőnek, valamint rehabilitációs ellátásban részesülő személynek, aki munkaviszonyon kívüli tevékenységgel gondoskodik önmaga foglalkoztatásáról, ideértve azt is, aki vállalkozást indít, vagy vállalkozáshoz csatlakozik.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint támogatás nyújtható új munkahelyek teremtéséhez, a meglévő munkahelyek megtartásához, a foglalkoztatási szerkezetátalakítás elősegítéséhez, valamint a munkaerő szakmastruktúrájának korszerűsítéséhez fűződő foglalkoztatáspolitikai célok elérése érdekében.

Az álláskeresőik ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresőik járadékot**, az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresőik segélyt** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Álláskeresőik segélyben részesülők száma átlagosan

Év	nyilvántartott álláskeresőik száma december	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2013	1296	30,75	2,37
2014	807	39,00	4,83
2015	706	58,75	8,32
2016	498	62,25	12,5
2017	378	70,00	18,51

Forrás: TeIR

Rendszeres szociális segélyben részesülők száma

Év	nyilvántartott álláskeresőik száma december	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2013	1296	472	36,41
2014	807	267,75	33,17
2015	706	166,25	23,54
2016	498	119,50	23,99
2017	378	76,75	20,30

Forrás: TeIR

Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma átlagosan

Év	nyilvántartott álláskeresőik száma december	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2013	1296	151,25	11,67
2014	807	121,75	15,08
2015	706	116,50	16,50
2016	498	102,75	20,63
2017	378	86,75	22,94

Forrás: TeIR

Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy EGYT-re és FHT)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint			Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)		
	Fő	Fő	15-64 évesek száma	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek száma	Munkanélküliek %-ában
2013	472		20910		398,68	1296	30,76
2014	267,75		21876		288,63	807	35,76
2015	166,25	36,50	21649	0,16	267,7	706	37,91
2016	119,50	58,31	21470	0,27	166,34	498	33,40
2017	76,75	42,93	21187	0,2	91,82	378	24,29

Forrás: TeIR, KSH

3.3. Pénzbeli és természetbeni ellátások, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszeres 2015. március 01. napjától jelentős mértékben átalakult. 2015. március 01. napjától a lakásfenntartási támogatásra, a méltányossági ápolási díjra és a méltányossági közgyógyellátásra vonatkozó szabályozást az Szt. hatályon kívül helyezte. Az önkormányzatok egységesen települési támogatást biztosítanak az általuk támogatandónak ítélt helyzetekre. Pápa városában rendkívüli és rendszeres települési támogatást állapít meg a képviselőtestület a feltételek fennállása esetén.

A Gyvt. alapján a gyámhatóság (jegyző) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a képviselőtestület önkormányzati segélyt (új neve 2015. március 01. napjától rendkívüli települési támogatás) állapít meg. Emellett - önkormányzati rendelet alapján - tankönyvtámogatásra, gyermekétkeztetési kedvezményre, temetési kölcsönre való jogosultság állapítható meg, amennyiben a rendeletben meghatározott feltételek fennállnak.

Pénzbeli és természetbeni ellátásokban részesülők 2017. december 31-én

Támogatás megnevezése	Ellátási forma	Ellátás fajtája	Ellátottak száma
Rendkívüli települési támogatás	pénzbeli/ természetbeni	eseti	345 gyermeket nevelő család 389 gyermeket nem nevelő család
Települési gyógyszer-támogatás	pénzbeli	rendszeres	298
Települési lakhatási támogatás	pénzbeli/ természetbeni	rendszeres	432 család
Települési ápolási támogatás	pénzbeli	rendszeres	34
Gyermekétkeztetési kedvezmény	természetbeni	rendszeres	19
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	természetbeni	rendszeres	682
Tankönyvtámogatás	pénzbeli	eseti	0
Köztemetés	természetbeni	eseti	28
Temetési kölcsön	pénzbeli	eseti	1

Forrás: Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztályának adatai

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, feltárva a hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat.

Év	Lakás-állomány (db)	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
2013	13 722	565	65	548	65	0
2014	13 730	561	65	542	65	0
2015	13 727	558	36	530	36	0
2016	13 735	552	36	522	36	0
2017	13 778	531	36	512	36	0

Forrás: Pápai Polgármesteri Hivatal

Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2013	628	0
2014	499	0
2015	414	0
2016	467	0
2017	432	0

Forrás: Pápai Polgármesteri Hivatal

A pápai bérlakás állományból 106 összkomfortos, 303 komfortos, 31 félkomfortos, 85 komfort nélküli, 6 pedig szükséglakás.

2017 decemberében a bérbevételi ajánlatot tevők száma 67 volt.

A megüresedett, vagy leromlott állagú lakások bérbeadás céljából a jegyző 2015-2017 között 33 lakás bérbeadása céljából írt ki pályázatot. Ezen túl folyamatosan ellenőrzi a lakbérek megfizetését. Elmaradás esetén – felszólítást követően – a bérleti szerződést felmondja és intézkedik a bérlakás kiürítéséről, valamint a hátralék behajtásáról.

Összességében az látszik, hogy a tényt egyre inkább elfogadják a cigány családok is és igyekeznek valamilyen olcsóbb ingatlant megvásárolni, vagy valamilyen komfortos kisebb lakást bérelni. Egy három gyermekes cigány család különösebb nehézség nélkül képes megfizetni 15-20 ezer forintos havi bérleti díjat és a költségeket, tekintettel arra, hogy települési lakhatási támogatás biztosításával ehhez az önkormányzat is hozzájárul. A kiadó ingatlanokkal rendelkező magyar családok nem zárkoznak el a cigány családok elől a bérbeadás tekintetében, hiszen az üres ingatlanaikat hosszú távra tervezik kiadni és minden esetben több havi kauciót kérnek.

Az önkormányzat Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállását tart fenn, amely **28 férőhelyen** működik. Az Egyesített Szociális Intézmény információi szerint az utcán 5 fő tartózkodik életvitelszerűen.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Pápa város integrált településfejlesztési stratégiája több szegregátumot és szegregációval veszélyeztetett területet azonosított, amellet az anti-szegregációs terv bemutatja a horizontális célokat és intézkedéseket:

- 1. Szegregátum (Rigó lakótelep a Gém utcától északkeletre, a Terv utca és a Téglagyári út által határolt terület):** A városközponttól mintegy 2 km-re fekszik ez az 50'-es években épült telep, melynek lakói döntő többségben cigány származásúak. Az infrastrukturális ellátottság hiányos, illetve közüzemi tartozások miatt sok lakásban szüneteltetik a szolgáltatásokat, a villanyórát is több helyen kikapcsolta a szolgáltató. Az óvodáskorúak nagy része részesül óvodai ellátásban. A telepi gyerekek a környék iskoláiban tanulhatnak, integrált oktatás keretein belül.
- 2. Szegregátum (Búzavirág utca - Huszár P. utca - Csillag utca - Fecske utca által határolt terület):** A városközponttól kb. 1,5 km-re fekszik ez a terület, melynek közművekkel való ellátottsága megfelelőnek mondható.
- 3. Szegregátum (Virág Benedek utca - Bethlen Gábor utca - Celli út - Szegfű utca által határolt terület):** A városközponttól kb. 1,5 km-re fekvő terület közművekkel való ellátottsága szintén megfelelőnek mondható.

Az azonosított szegregátumokban a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított.

Hódoska major (külterület): A legkedvezőtlenebb szociális, képzettségi, foglalkoztatási és lakhatási mutatókkal rendelkező szegregátum. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézsége az azokhoz való távolság miatt jelentős, mely még inkább nehezíti az itt élő – többnyire – cigány családok helyzetét.

Rendkívül lepusztult állapotban vannak az itt található lakások, több helyen csupán udvari WC szolgál mellékhelyiség gyanánt.

3.5.1. Szegregációval veszélyeztetett területek

A szegregációval veszélyeztetett területek, vagyis amelyek esetében a KSH adatai alapján a 30-35% között van a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, az alábbiak:

1. **Török B. utca - Csatorna utca - Celli út - Vásár utca által határolt terület:** A városközponttól közvetlen szomszédságában lévő terület közművekkel való ellátottsága szintén megfelelőnek mondható.
2. **Tamás utca – Sas utca – Somlai út – Kinizsi Pál utca által határolt terület:** A városközponttól közel 2 km-re lévő terület közművekkel való ellátottsága szintén megfelelőnek mondható.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés a szegregációval veszélyeztetett területeken biztosított.

Az anti-szegregációs terv horizontális céljai

1. Az esélyegyenlőség biztosítása a város minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez.
2. Oktatási integráció biztosítása.
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása.
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.
5. Közösségi terek biztosítása.

Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

1. Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében.
2. Bérlakások kialakítása integrált lakókörnyezetben (pályázat útján).
3. Bérlakásokba költöző családok szociális munkával történő segítése.
4. Rossz állagú házak elbontása.
5. Külterületi szegregátumok felszámolása.
6. Illegális szemétkukák megszüntetése
7. Bérlakásokba költöző családok szociális támogatása, mentorálása.
8. Kártyás mérőórák elhelyezése.
9. Zöldfelület növelése.

A **Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén** című, TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058 azonosító számú projekt a Rigó lakótelepen mélyszegénységben élő, halmozottan hátrányos helyzetű emberek, családok társadalmi felzárkóztatását és integrációját segítette elő.

A beavatkozások középpontjában az egyén állt, egy szoros, támogató settlement típusú munka mellett. A projekt során számos közösségépítő program, népegészségügyi szűrés, folyamatos életvezetési tanácsadás, egészségügyi tanácsadás, felzárkóztatás és képzés zajlott.

A szegregátumban kialakított Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont a funkcióját betölti, képes arra, hogy a szolgáltatáshiányokból eredő hátrányokat enyhítse. A ház folyamatosan nyitva tart és továbbra is helyet adnak a fejlesztéseknek, programoknak, egyéni esetkezeléseknek.

Fontos hangsúlyozni, hogy a Szolgáltatóház nyitott a város valamennyi lakója számára.

„Valamennyi érintett területen a rossz szociális helyzetben lévő, leszakadó társadalmi csoportok élnek. El kell érni, hogy az érintett területek társadalmi, szociális lemaradásai mérséklődjenek és a város egészéhez mért relatív helyzetük javuljon, a lakhatási feltételek, a kommunális infrastruktúra, a közterületi és zöldfelületi ellátottság, a közfunkciók száma és a szolgáltatások terén egyaránt. Mindezek eredményeként már középtávon javuljanak az érintett területek társadalmi mutatói. A szociális városrehabilitáció közterületi fejlesztései a szegregátumban élők életkörülményeit javítják.

A szegregációveszélyes területek rehabilitációjának kulcskérdése a lakhatási feltételek számottevő javítása. A lakáskörülmények javítása felújításokat, illetve a lakások komfortfokozatának növelését teszi szükségessé. Ez igaz a magántulajdonban lévő, de az önkormányzati bérlakások esetében is. A belvárost érintő probléma, hogy a bérlők többsége egyedül él az általában nagy alapterületű lakásában, nyugdíjuk, jövedelmük nagy részét felemészti a lakhatás költsége, ezért cél a kisebb alapterületű, alacsonyabb fenntartási költségű belvárosi cserelakások kínálatának növelése számukra.

A társadalmi és térbeli szegregáció mérséklése és megszüntetése sokrétű és kizárólag hosszútávon megvalósítható folyamat. A szegregáció elleni küzdelemben meghatározó szempont, hogy az önkormányzat, a helyi civil szervezetek, egyházi és oktatási-nevelési intézmények feladatokat vállaljanak a szegregációs jelenségek felszámolásának érdekében. A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetésének alapfeltétele, hogy mindenki számára egyelően legyen biztosítva az oktatás, a munkavállalás, a lakhatás és az alapvető infrastrukturális ellátáshoz való hozzáférés. Ennek érdekében törekedni kell a már meglévő szegregátumok felszámolására és további szegregátumok kialakulásának megakadályozására.”⁴

3.5.2. Közösségi szolgáltató intézmények

Pápa város intézményrendszere a város minden lakója, így a szegregátumokban élők számára is elérhető és teljes: lefedi a bölcsődei, óvodai, általános iskolai, középiskolai területeket is.

A városban a bejelentett lakcím szerinti körzethez tartozó intézmény látja el a közoktatási feladatokat (óvoda, általános iskola). A középiskola nem kötött a lakcímhez, így a fiatalok eldönthetik, hogy mely intézményben kívánják folytatni tanulmányaikat.

A szociális intézmény integrált, gyakorlatilag a születéstől a halálig biztosít valamilyen ellátást és valamennyi pápai lakos számára elérhető.

3.5.3. Környezeti károk, szennyezettség

A városban, így a szegregátumokban is a KÖZSZOLG Nonprofit Kft. végzi a szemétszállítást, szelektív hulladékgyűjtő nem áll az itt lakók rendelkezésére.

A rendszeres szemétszállítás ellenére is nagymértékben jellemző az illegális hulladék elhelyezés (a felhalmozódott hulladék mennyisége kiemelkedő a város többi területéhez képest), kábelégetés és a lakókörnyezet rendezetlensége) elsősorban a Hódoska majorban és a Rigó lakótelepen.

A szolgáltató annak ellenére gondoskodik a háztartási hulladék elszállításáról, hogy a lakók egy része nem kötött szolgáltatási szerződést és nem szereztek be hulladékgyűjtő edényt sem, pedig az önkormányzat rendelete alapján – a családtagok számától függően – kisebb úrmértékű tároló megvásárlására is van lehetőségük.

⁴ http://papa.hu/sites/default/files/fajlok/papa_tfk_20170629.pdf (Letöltve: 2018. december 3.)

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Egészségügyi alapellátás

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. §-a szerint a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról.

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete önkormányzati rendeletében 12 felnőtt háziiorvosi, 6 házi gyermekorvosi és 6 fogászati körzetet alakított ki. Emellett 10 iskolaorvosi, 6 iskolavédőnői és 10 területi védőnői körzetben történik a feladatellátás, négy védőnői tanácsadó és kilenc iskolaorvosi rendelő áll a rendelkezésükre.

Az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján a háziiorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, valamint kötelesek részt venni a hétközi, hétvégi, ünnepnap és munkaszüneti napi ügyeleti szolgálatban.

Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	0	12	6
2014	0	12	6
2015	0	12	6
2016	0	12	6
2017	0	12	6

Forrás: TeIR, KSH

A védőnői szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére irányuló preventív tevékenység, egészségnevelés, szűrővizsgálatok, gondozás. A területi védőnők feladatai: a nővédelem, a várandós- és gyermekágyas anyák gondozása, a születéstől az általános iskolai tanulmányok megkezdéséig a kisgyermek, és a tanköteles korú, de oktatási intézménybe nem járó gyermekek gondozása, óvodákban szűrővizsgálatok elvégzése, (tetvesség, rüh) az életkorhoz kötött védőoltások szervezése, lebonyolítása, családgondozás.

Az iskola védőnők feladatai közé tartozik a 6-18 éves évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók megelőző iskola-egészségügyi ellátása.

Közreműködnek az iskolai egészségfejlesztési programokban és ezek szervezésében, végzik a tanulók védőnői szűrővizsgálatát, szervezik az iskolaorvosi vizsgálatokat, iskolai kampányoltásokat, szükség esetén kapcsolatot tartanak a szülőkkel. A védőnők gondozási feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész szakorvosokkal és az Egyesített Szociális Intézmény családgondozóival. Szakmai felügyeletüket a járási vezető védőnő látja el.

A központi ügyelet a gyermek és felnőtt lakosság sürgősségi ellátását egyaránt elvégzi, Pápán egy évtizede működik úgynevezett „gyermek ügyelet” is, amely lényegében ambuláns gyermek szakorvosi ellátás.

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	
	alanyi és normatív	méltányos
2013	740	322
2014	553	366
2015	765	77
2016	620	0
2017	564	0

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal

Az önkormányzati rendelet a 2015. február 28. napjával megszűnő méltányos közgyógyellátás kompenzálására települési gyógyszer-támogatás ellátási formát, a méltányos ápolási díj helyett települési támogatást állapított meg.

A települési gyógyszer-támogatás iránti kérelem elbírálása során a háziorvos, vagy szakorvos által leigazolt, havi rendszerességgel szedett vénykötelesek gyógyszerek egy havi költségét, amelyet a gyógyszertár igazol le.

Települési ápolási támogatás állapítható meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végzi az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint.

Év	Települési gyógyszer-támogatásban részesülők (fő)
2015	254
2016	296
2017	298

Forrás: Pápai Polgármesteri Hivatal

Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díjban (méltányos), 2015-től települési ápolási támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2013	68	55	68
2014	81	64	81
2015	91	57	148
2016	91	40	131
2017	94	34	128

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal, Pápai Polgármesteri Hivatal

Egészségügyi alapellátás (házi orvosi, házi gyermekorvosi és védőnői ellátás) vonatkozásában a szegregátumban élők a lakcímük szerint illetékes házi- és gyermekorvosi körzet szolgáltatásait vehetik igénybe, mint bármelyik pápai lakos. A védőnők kiemelt figyelmet fordítanak a 0-3 éves korosztályra. A lakónépességhez képest magasabb a művi vetélések száma, ezért nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a születés-szabályozásra, családtervezésre.

A cigány népesség átlag életkora jelentősen alacsonyabb az országos átlagnál, amelynek egyik oka, hogy a szűréseken nem, vagy csak ritkán vesznek részt, illetve elmulasztják a kontrollvizsgálatokat.

Életmódjuk miatt gyakori a tüdőbetegség (rendszeres dohányzás, alulöltözöttség), valamint a szív- és érrendszeri megbetegedés is. A személyi higiéné hiánya a gyermekek esetében gyakoribb (fejtetvesség, rüh és egyéb bőrbetegség). Ezen betegségekről mind a házi orvos, mind a védőnő rendszeresen tájékoztatást nyújt.

A település más lakóréseiben élőkhöz viszonyítottan nem magasabb a házi orvosi szolgáltatások igénybevétele száma, ellenben gyakoribb az ügyeleti szolgálat igénybevétele, különösen éjszaka.

Fekvőbeteg és járóbeteg szakellátás

Pápa város és a térség fekvőbeteg és járóbeteg szakellátását a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő látja el.

Elbocsátott fekvőbetegek (fő)

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
10420	9954	9310	10078	9853	9190	9028	9227	9191	8523

Gróf Esterházy Károly Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő struktúrája

Osztály	Ágyszám
Belgyógyászat	60
Sebészet	29
Fül-orr-gégész	12
Gyermekegyógyászat	15
Szülész-nőgyógyászat	15 (10+5)
Intenzív Terápiás Osztály	6
Sürgősségi Betegellátó Osztály	4
Szemészet, Urológia (egynapos ellátás)	0
Ápolási	75
Krónikus	30
Mozgásszervi rehabilitáció	30
Aktív összesen	141
Krónikus összesen	135
Nappali kórház (mozgásszervi)	12

Forrás: Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő

Rehabilitáció

2012. január 2-től az új gyógyászati épületben a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által finanszírozott reumatológiai, fizioterápiás és mozgásszervi rehabilitációs szakrendelés várja a beutalóval érkező betegeket. Társadalombiztosítási kártyával nem rendelkező vagy külföldről érkező vendégek térítés ellenében tudják igénybe venni a gyógyászati szolgáltatásokat és lehetőség van részben finanszírozott, ún. fürdőjegyes ellátásra is.

A kétszintes épület 1500 m²-en áll a gyógyászati szolgáltatásokat igénybe vevők rendelkezésére. Az épület földszintjén található az információs pult, az orvosi rendelők, a tornaterem és a medencetér, melyben három gyógyvizes medence - tornamedence, súlyfürdő medence és pihenőmedence - szolgálja a betegek gyógyulását.

Az épület földszintjén alakították ki az öltözőket, zuhanyzókat és egyéb kiszolgáló helyiségeket is.

Az emeleti térben kaptak helyet a különböző kezelőegységek, így a masszázs, a parafangó, a sószoba, és itt zajlanak a tangentorkád-, galván-, glisson- és fizikoterápiás kezelések.

Az új gyógyászat különlegessége, hogy a vízben végzett kezelések és szolgáltatások pápai gyógyvízben történnek, melynek ásványi anyag tartalma 4410 mg/l. A nátrium hidrogén karbonátos gyógyvíz alkalmas reumatológiai- és mozgásszervi panaszok (pl. Osteoporosis, Arthrosis, hát- és nyakproblémák) kezelésére, valamint segít az operációk utáni rehabilitációban.

Személyes gondoskodás

Az Szt. 56. §-a szerint a szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják, mely magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az **Egyesített Szociális Intézmény** alaptevékenysége a személyes gondoskodást nyújtó intézmények működtetése, időskorúak, fogyatékkal élők és hajléktalanok ellátása, szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások, valamint szociális szakosított ellátások működtetése integrált szervezeti formában.

Feladatának tekinti a működési területén élő egyének, családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását és a megoldás elősegítését. Elősegíti a családban a sérült vagy hiányzó funkciók helyreállítását.

Az intézmény alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti megjelölése:

- szociális étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- család- és gyermekjóléti szolgáltatások
- család- és gyermekjóléti központ
- idősek nappali ellátása, demens betegek nappali ellátása
- fogyatékkal élők nappali ellátása
- szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás
- időskorúak átmeneti ellátása
- demens betegek átmeneti ellátása
- hajléktalanok átmeneti ellátása
- időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása
- demens betegek tartós bentlakásos ellátása.

Közétkeztetés

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, valamint a bölcsődékben és a Gondozási Központban biztosítja a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak, figyelembe veszi a speciális étrend iránti igényeket is.

Sport

Pápa Város Önkormányzata a tulajdonában lévő létesítmények közül a Városi Sportcsarnokot, a Perutz Stadiont, a műfüves pályákat, a Spartacus Sporttelepet, a Várkertfürdőt, az Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Szakképző Iskolája Mézeskalács utcai sportpályáját, valamint a Batthyány Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium Teveli úti sportpályáját, és a Fiumei utcai Sportparkot tekinti a diák-, verseny-, és szabadidősport alapvető bázisainak. Kiemelt figyelmet fordít ezen ingatlanok fenntartására.

Tapolcafő, Borsosgyőr, Kéttornyúlak sportpályái a településrészi sportegyesületeket szolgálják ki és a lakótelepi grundokhoz hasonlóan a szabadidősport lehetőségeit bővítik.

Az önkormányzat rendszeresen támogatja a városban működő sportegyesületeket, amelyek a támogatási szerződés megkötésekor vállalják, hogy minden náluk jelentkező pápai lakost a megfelelő feltételekkel a soraikba fogadják.

Azon sportolók, akik sporttevékenységüket nem szervezett formában végzik megfelelő terepet találnak szabadtéri sportolásra a várkertben, az éjjel nappal nyitva tartó Mézeskalács utcai sportpályán, továbbá a két szabadtéri sportpark egyikében.

Az önkormányzat támogatásban részesít több tömegsport rendezvényt, amely teret biztosít a lakosok számára a közös sportolásra.

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A városban több helyszínen, sokféle szervezeti keret között végeznek közművelődési tevékenységet, amely eleve biztosíthatja a sokszínűséget, az igények viszonylag széles skálán történő kielégítését. Jelenleg a város fenntartásában lévő közművelődési intézmények és önkormányzati érdekeltségű gazdasági társaságok a következők:

Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ: magába foglalja a színház épületét, a városi sportcsarnokot, a városrészek művelődési házait, a Huszár Községi Házat, és a Kópé-Vár épületét. Az intézmény ellátja a közművelődési alapfeladatokat. A gyerekek, fiatalok és felnőttek ügyességét fejlesztő művelődési és szórakoztató programoktól, a napi életet megkönnyítő praktikus ismeretek megszerzésétől szervez programokat. Biztosítja az intézmény közösségeinek, klubjainak, szakköreinek működését. Befogadja és szakmai támogatást nyújt az önálló kezdeményezésű közösségeket, tanfolyamokat. Önálló időszaki kiállításokat szervez.

Jókai Mór Városi Könyvtár: Az intézmény biztosítja az önkormányzat nyilvános könyvtári ellátással kapcsolatos alapfeladatait. Mindenki számára biztosítja az információhoz való hozzáférést a kultúra és az irodalom területén. Őrzi és ápolja a klasszikus könyv-, zene- és könyvtárkultúrához kapcsolódó értékeket. Szervezett programjaik a könyv ünnepeihez, kulturális évfordulókhoz és helyi értékekhez kötődnek, de helyet kapnak a programokban könyvbemutatók, író-olvasótalálkozók is. Szolgáltatásaival, irodalmi és kulturális programjaival és helyismereti dokumentumok gyűjtésével sokrétű tevékenységet végez.

A hagyományos könyvtári funkciók javítását új dokumentumok beszerzésével valamint a számítógépes feldolgozásával érik el.

A könyvtár szolgáltatásai kialakításával arra törekszik, hogy mindenki szabadon és korlátozás nélkül hozzájusson az információkhoz. A tájékoztatás a könyvtárban magas színvonalú, a helyben megtalálható tájékoztatási segédleteken túl igénybe vehetők az internet nyújtotta lehetőségek is.

Gróf Esterházy Károly Múzeum: Az intézmény fenntartását 2013. január 1-től vette át az önkormányzat, a múzeum jelenleg Esterházy-kastély székhellyel és Kékfestő Múzeum telephellyel működik. Feladata a múzeum gyűjteményének őrzése, feldolgozása, raktározása, állagvédelme, restaurálása, a gyűjtemény gyarapítása, leltározása. Az intézmény lehetőséget ad tudományos kutatásra és publikációs tevékenységre, illetve tudományos tanácskozásokat, konferenciákat szervez. A közművelődési funkció keretében a nagyközönség számára kiállításokat, múzeumpedagógiai foglalkozásokat, nyári táborokat, kézműves foglalkozásokat, dráma és zenepedagógiai foglalkozásokat, kulturális ismeretterjesztő programokat, kulturális szórakoztató programokat (pl. kamaraszínházi előadások, koncertek) szervez. Az intézmény szorosan együttműködik működési területével érintkező más intézményekkel, szervezetekkel, társaságokkal és civil szervezetekkel.

Pápai Platán Nonprofit Kft.: Feladata az Esterházy-kastély üzemeltetése, a kastély turisztikai attrakcióinak, programjainak működtetése, kulturális programok szervezése, közreműködés a városi nagyrendezvények szervezésében és lebonyolításában, a megújult Fő tér működtetése.

Várkertfürdő: minden korosztály számára kínál pihenési, szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget.

Egyéb a városban működő közművelődési feladatokat ellátó színterek:

- Történelmi egyházak helyi közösségei
- Pápai Református Gyűjtemények
- Városban működő köznevelési intézmények
- Polgári közösségek, alapítványok, egyesületek pld.: Hagyományok Hegye
- Edvy Malom Fogadó és Barokk Udvarház,
- Petőfi Mozi
- Pegazus Színház

Polgárok közösségei: Működésük egyre meghatározóbb. Részt vesznek a kultúra közvetítésében, a különböző korosztályok szabadidejének hasznos eltöltésében. Az élet számos területén elismerést hoznak a városnak. A különböző társadalmi rétegek és csoportok érdekeit érvényesítő egyesületek, alapítványok speciális törekvéseik mellett mind jobban erősítik a városban élők lokálpatriotizmusát.

A művészeti, hagyományőrző területet felölelő szervezetek tevékenységükkel, rendezvényeikkel jól kiegészítik a város kulturális kínálatát.

Partnervárosi kapcsolatok: Élénk hatást fejtenek ki a közművelődés területén. A kölcsönösen megvalósuló meghívások, programok számos lehetőséget teremtenek a művészeti együttesek, képzőművészek bemutatkozására.

Média: A kommunikáció és a helyi értékek bemutatása terén fontos szerepe van a város honlapjának, a Pápa Városi Televíziónak, a Pápa és Vidéke újságnak, valamint a papa-ma.hu internetes portálnak.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Pápa Városi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat részére a települési önkormányzat a megújult Városháza épületében biztosít helyiséget és átvállalja a működési költségek egy részét, emellett segítséget nyújt az adminisztrációban, jegyzőkönyvek készítésében, továbbá fénymásoló is rendelkezésre áll.

A Nemzetiségi Önkormányzat nyertes pályázatainak megvalósítása, a rendezvények (farsang, nyári programok, Márton nap stb.) lebonyolítása céljából a város térítésmentesen biztosít helyet a Rigó lakótelepen lévő Cserhaj Csillagházban.

3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Egészségügy : • alacsony részvétel szűrővizsgálatokon • a hulladékkezelés alacsony színvonalú alkalmazása, amely fokozatos környezet- és egészségterhelési veszéllyel párosul • egyes településrészekben hiányoznak az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez szükséges feltételek	1. Egészségügy: • szűréseken való részvétel erősítése, segítése • környezettudatosság fejlesztése (tájékoztatók, közösségi akciók) • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont igénybevételének erősítése pl. az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez
2. Oktatási, nevelési szolgáltatások: • jellemző az iskolai lemorzsolódás • gyakoriak az osztályismétlések	2. Oktatási, nevelési szolgáltatások : • hátrányos helyzetű iskoláskorúak iskolai lemorzsolódásának és osztályismétlésének csökkentése, felzárkóztató foglalkozások • a magántanulói státusz csökkentése • iskolai közösségi programok, rendezvények (nyílt nap, közösségi- információs programok) számának növelése
3. Képzettség, foglalkoztatás: • alacsony iskolai végzettség • tartós munkanélküliség	3. Képzettség, foglalkoztatás: • képesség, készség- és kompetenciafejlesztő programok • új szakképesítés megszerzése, átképzés a munkaerőpiac igényeinek megfelelően • az általános iskolai végzettség megszerzését szolgáló programokon való részvétel • munkaerőpiacra való visszatérés támogatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	14514	15883	30397	47,74	52,26
0-2 évesek			823	2,7	
0-14 éves	2128	2056	4184	7	6,76
15-17 éves	457	446	903	1,5	1,46

Forrás: TeIR, KSH

Veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyámhatóság - a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá

- a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértési tényállást megvalósító gyermeket és a szabálysértést elkövetett fiataikorút,
- a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,
- a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataikorút.

A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság felhívja a gyermekjóléti központot a védelembe vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok eszményesítésének ellátására és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz, így különösen **kötelezi a szülőt**, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, az Nktv. hatálya alá tartozó iskolaotthonos nevelést-oktatást, illetve kollégiumi ellátást, gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet. **Kezdeményezi** a háziorvosnál - súlyos veszélyeztetettség esetén bármely orvosnál - a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát, **intézkedik** - az illetékes szervek bevonásával a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről, **magatartási szabályokat állapít meg** a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében.

A gyermekjóléti központ munkatársa a védelembe vételt elrendelő határozat véglegessé válásától számított tizenöt napon belül a gyermekre, illetve fiataikorúra vonatkozóan egyéni gondozási-nevelési tervet készít. A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

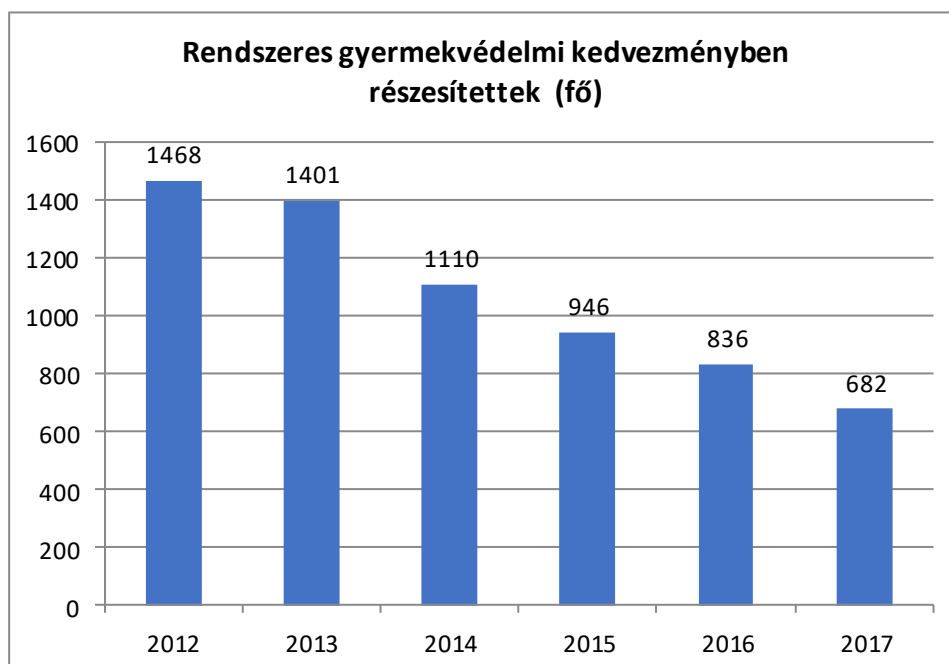
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2013	131	864
2014	134	742
2015	117	690
2016	105	756
2017	88	527

Forrás: TeIR, KSH

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	1401
2014	1110
2015	946
2016	836
2017	682

Forrás: TeIR, KSH

Forrás: TeIR, KSH

Helyi önkormányzati rendelet alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásában résztvevő gyermek esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj 50 %-át az önkormányzat átvállalja.

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	252	539	997	1536	2	0
2014	220	455	972	1427	1	0
2015	733	400	528	1055	0	0
2016	734	339	543	1092	0	5
2017	786	336	551	2540	0	0

Forrás: TelR, KSH, Önkormányzati adatok

A támogatást – a leigazolt számla alapján – az intézmény részére kell átutalni. Gyermekétkeztetési kedvezmény a 2017/2018. tanévre vonatkozóan 19 gyermeknek állapított meg a polgármester.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/B. § alapján az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani** a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy nevelésbe vették.

Ingyenes az étkeztetés továbbá az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették; rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el.

Térítésmentesen étkezhet az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló, ha nevelésbe vették, vagy utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj **50%-os normatív** kedvezményével kell biztosítani az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül; az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben, valamint a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C. §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

Tankönyvtámogatás

A jelenlegi szabályozás alapján az 1-9. évfolyamon minden diák térítésmentesen juthat hozzá a tankönyvekhez, ahogy a gyógypedagógiai vagy nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő diákok is. Térítésmentes a tankönyvellátás a tartósan beteg, a sajátos nevelési igényű (mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral rendelkezik, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott), három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesülő diák számára.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumokban élő gyermekek többsége a Fenyveserdő Bölcsődébe, valamint a Vajda Péter lakótelepi és a Huszár lakótelepi tagóvodába jár.

	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
2014	958	60	226	8	0	0
2015	940	54	226	7	0	0
2016	956	50	226	4	0	0
2017	994	48	226	1	0	0
elérhetőség	-	kb. 30 perc	-	10-40 perc	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma	Családi napközik száma
2013	3	340	15	1
2014	3	375	19	1
2015	3	363	22	3
2016	3	396	19	4
2017	3	383	9	4

Forrás: TeIR, KSH, Intézményi adat

Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma (családi bölcsőde)	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2013	233	226	0	7
2014	233	226	0	7
2015	247	226	0	21
2016	254	226	0	28
2017	254	226	0	28

Forrás: TeIR, KSH, önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai nevelés adatai (2017.)

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	11	
Hány településről járnak be a gyermekek	10	
Óvodai férőhelyek száma	1065	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	44	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Városi Óvodák: 2 hét Egyházi Óvodák: 4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	97	5
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	95	5
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Dajka/gondozónő	47	0
Kisegítő személyzet	33	0

Forrás: TeIR, KSH önkormányzati adatgyűjtés

Év	3-5 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógyped. neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógyped. neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógyped. neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyped. neveléssel együtt)	Óvodai gyógyped. gyermekcsoportok száma
2013	484	45	1050	12	968	1
2014	504	45	1050	12	961	1
2015	732	45	1050	12	947	1
2016	779	45	1050	12	962	1
2017	867	44	1040	12	994	1

Forrás: TeIR, KSH Önkormányzati adatgyűjtés

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja. Az SNI szakvéleménnyel rendelkező gyermekek óvodai elhelyezésében továbbra is az integrálás a cél. A Pápai Városi Óvodák gyógypedagógus alkalmazásával közvetlenül biztosítja megsegítésüket, a többletdalú fejlesztést támogatva ezzel.

Az általános iskolákba a jogszabályok szerint kialakított körzetek figyelembe vételével történik a beiratkozás. A szegregált településrészen élő gyermekek többségének általános iskolai oktatását a Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola látja el, amely nagy hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására. Az intézmény a délutánok során napközit, szabadidős programokat és széles szakköri palettát biztosít tanítványainak.

Intézmény OM azonosító	Iskola / feladat-ellátási hely	tanulók száma	szegregátumokban lakó tanulók száma
038568	Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI	129	11
037009	Pápai Weöres Sándor Általános Iskola	350	5
037007	Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola	434	24
037006	Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola	469	21
037010	Tarczy Lajos Általános Iskola	544	0
037172	Pápai Petőfi Sándor Gimnázium	407	0
037185	Türr István Gimnázium és Kollégium	560	0
037219	Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Szakképző Iskolája	504	5
037193	Pápai SZC Jókai Mór Közgazdasági Szakgimnáziuma és Kollégiuma	413	0
202723	Batthyány Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképzőiskola és Kollégium	438	10

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok - 2016

Az iskolai felzárkóztatás érdekében az általános iskola a következő lehetőségeket biztosítja a tanulóinak:

- A diákoknak lehetőségük van részt venni szakember vezette tanórán kívüli egyéb foglalkozásokon: napközi, tanulószoba, fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök, stb.
- A magántanulóknak havonta biztosítanak konzultációs lehetőséget a sikeres osztályozó vizsga érdekében.
- Novemberben, illetve áprilisban azok a szülők, akiknek gyermekei nem teljesítik a tantárgy minimális követelményeit, tájékoztatást kapnak a gyermekek előmeneteléről, illetve a korrepetálások időpontjáról.
- Augusztus közepétől lehetőséget biztosítanak arra, hogy a pótvizsgára kényszerülő gyerekek szakmai segítséget vegyenek igénybe.

Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Év	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2013	1291	1329	2620	1404	53,58
2014	1316	1285	2601	1450	55,74
2015	1331	1229	2560	1475	57,61
2016	1300	1186	2486	1448	58,26
2017	1272	1173	2445	1488	59,22

Forrás: TeIR, KSH

Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Év	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat- ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2013	11	112	9
2014	12	113	9
2015	11	111	9
2016	11	110	8
2017	12	109	8

Forrás: TeIR, KSH

A 8. évfolyamot eredményesen befejezték a nappali oktatásban

Év	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (fő)
2013	357
2014	381
2015	375
2016	321
2017	366

Forrás: TeIR, KSH

Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

Tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	össz- létszámon belül	HHH-tanulók körében	össz- létszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH -tanulók körében
2012/2013	2,20%	10,40%	1,90%	3,40%	1,20%	5,90%
2013/2014	2,90%	9,90%	1,80%	3,50%	0,60%	5,80%
2014/2015	2,02%	13,40%	1,19%	0,17%	3,35%	6,05%
2015/2016	3,61%	12,03%	1,04%	0%	5,34%	9,09%
2016/2017	0,8 %	11,89%	1,03%	0%	4,02%	8,6%

Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőtt háziorvosi praxisok száma	Háziorvosi ellátásban megjelentek és meglátogatott száma	Házi gyermekorvosi praxisok száma	A házi gyerekorvosok helyettesítésben ellátott szolgálatainak száma (szolgálat)	házi gyermekorvosi ellátásban megjelentek és meglátogatottak száma összesen
2013	12	155496	6	1	47799
2014	12	154991	6	1	49760
2015	12	159305	5	1	41092
2016	12	154233	4	2	41288
2017	12	154408	4	2	41149

Forrás: TeIR, KSH, önkormányzati adatgyűjtés

Védőnői álláshelyek száma

	Védőnői álláshelyek száma	Védőnői álláshelyekből területi védőnői álláshely	0-35 hónapos korú gyermekek száma /havi átlag/	Egy területi védőnőre jutó 0-35 hónapos korú gyermekek száma /havi átlag/	3-6 éves korú gyermekek száma /havi átlag/	Egy területi védőnőre jutó 3-6 éves korú gyermekek száma /havi átlag/
2011	19	10	759	75,9	1074	107,4
2012	19	10	757	75,7	1069	106,9
2013	19	10	774	77,4	1041	104,1
2014	19	10	803	80,3	1005	100,5
2015	19	10	833	83,3	969	96,9
2016	19	10	833	83,3	955	95,5
2017	18	10	760	76	963	96,3

Forrás: TeIR, KSH, önkormányzati adatgyűjtés - védőnői kötelező adatszolgáltatás

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatal felnőttek száma szakellátásba történő elhelyezés miatt
2014	51	90	30
2015	57	77	40
2016	23	33	51
2017	66	1	58

A köznevelési törvény 2013. szeptember 01. napjáig tartotta hatályban a közoktatásról szóló törvény 121. § (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a fogalmat a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése tartalmazza. Megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan - kérelemre - történik. Amennyiben a Gyvt.-ben meghatározott feltételek közül (szülő, vagy családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága, elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) legalább egy fennáll, akkor a gyermek hátrányos helyzetűnek, ha legalább kettő, akkor halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.

A település önkormányzat jegyzője nyilvántartást vezet az általa határozatban megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számáról és ezt rendszeres adatszolgáltatás keretében az illetékes kormányhivatal részére megküldi. 2016. december 31. napján a hátrányos helyzetű gyermekek száma 23 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 33 fő volt.

Egészségügyi alapellátás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének önkormányzati rendelete alapján a városban az alábbi egészségügyi alapellátási körzetek működnek: 12 felnőtt háziorvosi körzet, 6 házi gyermekorvosi körzet és 6 fogorvosi körzet, melyek feladataikat utcajegyzék szerinti (körzetekben) látják el. Emellett az alapellátás keretében biztosított a védőnői (10 területi védőnői és 6 iskolavédőnői körzet) és iskolaorvosi (10 körzet) ellátás.

Rendelési időn kívül a betegek alapellátását szolgálja a Központi Ügyelet, mely hétköznapiokon 16-08 óráig, hétvégén és ünnepnapokon pedig 0-24 óra között látja el a betegeket. A város ezen felül biztosítja hétköznapiokon 16-20 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 8-12 óra és 15-20 óra közötti gyermekorvosi alapellátási ügyeletet, 20 óra után ezt a feladatot, valamint a fekvő- és járóbeteg ellátást a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő látja el.

Az egészségügyi alapellátás részét képező védőnői ellátás a vonatkozó előírásoknak megfelelően biztosított, területi elven működő, a településen lakó és életvitelszerűen ott tartózkodó személyek számára hozzáférhető, ingyenes szolgáltatás. Pápa város közigazgatási területén 10 területi védőnői körzet működik.

A területi védőnők végzik a településen élő gyermekek gondozását megszületéstől a tanulói jogviszony megkezdéséig, valamint az oktatási intézménybe nem járó tanköteles korú gyermekek és a várandós anyák ellátását.

A védőnők 4 korszerűsített, jól megközelíthető, akadálymentesített, megfelelően felszerelt tanácsadóban dolgoznak. Valamennyi területi védőnői szolgálat heti 2 órában önálló tanácsadást tart nők, várandós anyák, valamint heti 2 órában csecsemők, gyermekek, ifjak részére. Szükség esetén, időpont egyeztetéssel tanácsadási időn kívül is felkereshetők. A területi védőnők feladatellátásának másik fő helyszíne a családok otthona. A hátrányos helyzetű családok gondozásában kiemelt jelentősége van a védőnői családlátogatásoknak, mivel esetükben a tanácsadásokon való megjelenés aránya alacsonyabb.

Az általános és középiskolás tanulók ellátását 6 iskolavédőnői szolgálat biztosítja.

Az 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 18 hónapos, valamint 2, 3, 4, 5 és 6 éves korban végzendő védőnői szűrővizsgálatokat a területi védőnők a heti rendszerességgel tartott önálló tanácsadásaikon

végzik. Ehhez kapcsolódhat még két kiegészítő vizsgálat 15 hónapos és 2,5 éves korban, abban az esetben, ha az azt megelőzően fejlődésbeni eltérés gyanúja merül fel. Az esedékes vizsgálatokról minden gyermek törvényes képviselője egyénileg előzetes tájékoztatást kap. A védőnők szükség esetén alkalmazkodnak az intézménybe járó gyermekek dolgozó szüleinek igényeihez és nem ritkán tanácsadási időn kívül - akár munkaidőn túl is - elvégzik a szűréseket. A védőnő az eredményekről írásos igazolást ad a szülőnek és az észlelt elváltozásokról értesíti a gyermek házi gyermekorvosát.

A fokozott gondozást igénylő, hátrányos helyzetű családok körében a szűrővizsgálatokon (és pl. védőoltásokon) való megjelenést gyakran csak számos családlátogatás, nagyfokú meggyőző munka árán tudják elérni a védőnők.

A népegészségügyi szűrővizsgálatokkal kapcsolatban a védőnők fontos feladata az általános tájékoztatás, valamint a figyelemfelhívás a vizsgálaton való megjelenés fontosságára. Ezt a munkát a védőnők nővédelmi gondozás, várandós és gyermekágyas anyák gondozása során folyamatosan végzik a családlátogatások, tanácsadások keretén belül.

Felvilágosító programok, egyéni tanácsadás

A területi ellátást végző védőnők hosszú évek óta 3 helyszínen (Kópé Vár Játsszóházban, Anna téri és Vajda lakótelepi védőnői tanácsadóknak), a folyamatosan működő baba-mama klubok keretein belül vezetnek egészségfejlesztési programokat, melyekkel kiemelten a 0-3 éves gyermekeket nevelő szülők számára közvetítenek egészségmegőrzéssel, gyermekgondozással, neveléssel stb. kapcsolatos ismereteket. Évente két alkalommal szülésre, szülői szerepre felkészítő tanfolyamot szerveznek a gyermeket váró párok részére. Ezek a programok ingyenesek, mindenki számára hozzáférhetőek. Sajnos a szegregátumban élők megjelenése nem jellemző a rendezvényeken.

Az iskolavédőnők a 6-18 éves évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az iskolai egészségfejlesztési programokban és szervezésében, ellátják a tanulók védőnői szűrővizsgálatát, szervezik az iskolaorvosi vizsgálatokat, iskolai kampányoltásokat, szükség esetén kapcsolatot tartanak a szülőkkel. Az iskolavédőnők saját munkatervük illetve az ellátott iskolák igényeit és az odajárók életkorát figyelembe véve tartanak egészségfejlesztő foglalkozásokat, vetélkedőket, egészségnapokat és vesznek részt iskolanapi rendezvényeken.

Leggyakoribb témák: személyi higiénia, káros szenvedélyek (alkohol, drog, dohányzás), egészséges táplálkozás, párkapcsolat, fogamzásgátlás, optimális családtervezés, emlőrák, hererák megelőzés, önvizsgálat, serdülőkor, serdülőkori változások, elsősegélynyújtási ismeretek, vércukormérési nap, Közlekedési világnapi rendezvény, Füstmentes világnap.

A helyi problémák közösségi megoldásának segítése, koordinálása

A helyi közösség egészségügyi állapotára jelentős hatással van az illegális hulladék elhelyezés, kábelégetés, a lakókörnyezet rendezetlensége. Ezeknek a közérdekű problémáknak a megoldásában szorosan együttműködik a Pápai Rendőrkapitányság, a Közterület-felügyelet, a környezetmérnök, a Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya, valamint a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya és a Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ.

Segítség nyújtása az ellátórendszerben való eligazodáshoz

A városban a betegek elsősorban a háziorvosi ellátást keresik fel, ezt követően a háziorvos utalja őket el a szakorvosi ellátásokra. A betegek - bár tisztában vannak a betegúttal - szívesen és sokszor indokolatlanul veszik igénybe az ügyeleti ellátásokat.

Az egészségi állapothoz kapcsolódóan a nyugdíjszerű ellátások és a rokkantsági ellátások, fogyatékosági támogatás igénybevételéhez szükséges nyomtatványok kitöltéséhez, iratok beszerzéséhez, települési gyógyszer-támogatás kérelemhez a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya is segítséget nyújt.

Pápa Város Önkormányzata Egészségügyi Alapellátási Intézete által fenntartott területi védőnői álláshelyek száma: 10, iskolavédőnői álláshelyek száma: 6., ebből 5 főállású, 1 részállású

A VEMKH Pápai Járási Hivatal 2 védőnői álláshellyel rendelkezik (családvédelmi védőnő és járási vezető védőnő), de az ott dolgozó védőnők gyermekek ellátásában nem vesznek részt.

A területi védőnők a megszületéstől a tanulói jogviszony megkezdéséig gondozzák a gyermekeket, valamint az oktatási intézménybe nem járó tanköteles korúakat. Az iskolavédőnők az általános és középiskolákban tanuló gyermekek ellátását végzik. Jelenleg minden területi védőnői álláshely betöltött, a részállású iskolavédőnői körzet nyugdíjba vonulás miatt jelenleg betöltetlen.

A 10 területi védőnői körzet gondozotti létszáma kiegyensúlyozott, nincs jelentős különbség a létszámok közt. A gondozott gyermekek és várandós anyák száma valamennyi körzetben megfelel a 49/2004. (V.21.) ESZCSM rendeletben meghatározott keretnek. Azon körzetekben, ahol magasabb a fokozott gondozást igénylők aránya, nagyobb a védőnők ezen családokkal kapcsolatos leterheltsége. A területi védőnők az ellátási területükön lakcímmel rendelkezőket, valamint a körzetben életvitelszerűen tartózkodó azon személyeket látják el, akik az ellátás iránti igényüket jelzik.

Az újszülöttek gondozásba vétele a szülészeti intézményektől kapott elektronikus úton megküldött születési értesítés, illetve az újszülött bejelentése alapján történik. Életvitelszerűen tartózkodás esetén az állandó lakhely szerinti illetékes védőnőt a gondozást végző védőnőnek értesítenie kell. Beköltözés, elköltözés esetén a régi és új lakcím szerint illetékes védőnőknek hivatalosan értesíteniük kell egymást, a gondozottak védőnői dokumentációjának megküldése szabályozottan történik annak érdekében, hogy ne maradjon ki gyermek a védőnői gondozási körből.

Gyakran költözködő hátrányos helyzetű családok nyomon követéséhez, megfelelő ellátáshoz elengedhetetlenül szükséges a családdal kapcsolatba kerülő szakemberek (gyermekorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat, kórház stb.) közötti információcsere.

Bölcsődei ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek felvétele időrendi jelentkezés sorrendben történik, de érvényesül az az alapelv, hogy előnyt élvez az a gyermek, akit munkavállaló egyedülálló szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja, akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú hozzátartozója nevel, akinek

a szülője jövedelmi helyzete miatt az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

A családi bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátásának egy új típusa, mely családias jellegű gondozást-nevelést, felügyeletet biztosít. A családi bölcsődébe 20 hetes kortól 3 éves korig járhatnak a gyermekek. Az ellátást a munkát vállaló szülők számára ad lehetőséget kisgyermekük ellenőrzött körülmények között történő napközbeni elhelyezésére, illetve az alapellátáson túl szolgáltatásokat is nyújt a kisgyermekes családok számára. Az ellátás kis csoportban történik maximum 7 gyermek. A családi bölcsőde szakmailag támogatott és ellenőrzött, működési engedély alapján dolgozik, ezzel is garantálja a gyermekek fejlődéséhez jó közérzetéhez szükséges környezetet.

Hátránykompenzáló programok

Tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetség-gondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészet - oktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2011/2012	25	18	137	43/9	185	3	298	18
2012/2013	0	0	129	45/7	n.a.	n.a.	382	n.a.
2013/2014	0	0	132	39/14	n.a.	n.a.	424	n.a.
2014/2015	0	0	174	22/10	21	n.a.	404	n.a.
2015/2016	0	0	174	19/9	10	n.a.	381	n.a.
2016/2017	0	0	137	5/4	n.a.	n.a.	301	n.a.

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A városban működő Arany János Tehetséggondozó Programban továbbra is nagyon sok diák tanul, melynek célja a hátrányok leküzdése és esélyteremtés a munkaerőpiacon. Az intézményben tanuló diákok száma évek óta állandó.

4.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kommunikáció folyamatos fenntartása nélkül nem biztosított a gyermekek esélyegyenlőségét segíteni kívánó szakemberek és szolgáltatást nyújtók között a kapcsolat.	„Kerekasztal a gyerekekért” – Kommunikációt segítő programok folytatása a gyermekekkel foglalkozó szakemberek között. Fórumok működtetése, javaslatok jó gyakorlatok ajánlása, kipróbálása.
Gyakori a családok költözése, megnövekedett a csonka és mozaik családok száma.	„Az állandóság hiánya a családok, gyermekek életében.” – A gyerekek felkészítése a változásokra, szocializáció erősítése, családi kapcsolatok erősítése.
Van intézményi hiányzás. A kompetenciamérés eredményei hullámzóak.	Módszertani megújulás, jó gyakorlatok alkalmazása. Az intézményi hiányzások csökkentése, kompetencia mérés eredményeinek javítása. A nevelés-oktatását megcélzó jó gyakorlatok alkalmazása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A női lakosság esélyegyenlősége mélyen gyökerező társadalmi sztereotípiákon nyugvó, ezáltal rendkívül nehezen befolyásolható. Különösen igaz ez a roma lakosság és az alacsony iskolai végzettségű nők esetében. Az Európai Unió országok közös problémájaként definiálható a nők és a férfiak esélyeinek eltorzulása, ami az élet minden területén fellelhető. A nők életminőségét a leginkább meghatározó munkaerő-piaci, társadalmi és gazdasági szerepvállalásán, erőszakos cselekmények áldozattá válásában, családtervezésben, gyermeknevelésben betöltött szerepén keresztül történő elemzésével tekinthetjük át.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A nők és a férfiak egyenjogúak. Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról. Az irányelv tiltja a nemen alapuló megkülönböztetést a betegség, rokkantság, idős kor és munkanélküliség esetére járó juttatások területén, ugyanakkor az öregségi nyugdíjkorhatár megállapítása ez alól kivételt jelent.

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők közül kiemelhetők az alábbi csoportok, akik különösen hátrányos helyzetűek a munkavállalás terén:

- 45 év felettiek, a változó képzettségi követelmények miatt
- kisgyermeket egyedül nevelők
- megváltozott munkaképességűek
- alacsony iskolai végzettségűek.

Fontos feladat a 8 osztálynál alacsonyabb iskolai végzettségű munkanélküliek felzárkóztatására. A hátrányos megkülönböztetés tilalma jogszabályi követelmény. Azoknak a munkavállalóknak az elhelyezkedését segíti a Munkahelyvédelmi Akcióterv, akik élethelyzetüknél vagy életkoruknál fogva hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon: a 25 évnél fiatalabb pályakezdő fiatalok, a kisgyermekes édesanyák, a tartósan munkanélküliek, az alacsony iskolázottságúak, valamint az 55 év felettiek. Foglalkoztatásukat a munkáltatóknak nyújtott adókedvezményekkel ösztönzi a kormány.

2016. január elsejétől a gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő személy – kivéve a nagyszülőt – keresőtevékenységet folytathat a gyermek fél éves kora után. Ez esetben a munkavégzésre nincs időkorlát és jövedelemkorlát sem. Amennyiben a gyermek a 6 hónapos

kort betöltötte, az anya álláskeresőként regisztrálható, kiközvetíthető és egyéb foglalkoztatási programokba is bevonható.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkaképes korúak száma	Munkavállalási korú nők	Munkanélküli nők	Foglalkoztatott nők
2013	20910	10898	673	10225
2014	21876	10788	393	10395
2015	21649	10646	380	10226
2016	21470	10422	275	10147
2017	21187	10244	190	10054

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Év	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma	Résztevők száma	Résztevő nők száma
2013	30	187	89
2014	26	153	66
2015	24	217	133
2016	14	94	53

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A kisgyermekes édesanyák nem minden esetben mondják el az állásinterjú alkalmával, hogy gyermeket nevelnek, mert tartanak az elutasítástól.

Fontos, hogy a nők tisztában legyenek a jogaikkal. Erről mindenkit a számára érthető módon kell tájékoztatni pl. kiadványok, rendezvények formájában.

A munkáltatók motiváltsága a nők foglalkoztatására javult, ez azonban nem csak a családbarát szemléletnek tudható be, hanem a munkaerőhiánynak is.

Az elmúlt években számos olyan pályázati lehetőség volt, ahol a munkahely díjazták (pl. családbarát munkahely, legjobb női munkahely, stb.).

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

Ebben nyújt segítséget a az önkormányzat fenntartásában működő 3 bölcsőde, amelyekben 226 kisgyermek napközbeni ellátása megoldott. A képviselőtestület döntése alapján az intézményekben a gondozásért nem kell térítési díjat fizetni.

Mind az óvodai, mind a bölcsődei nyitvatartási idő lehetővé teszi, illetve elősegíti a munkaerő-piaci visszatérést a kisgyermekes anyák számára.

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Megélhetési gondokkal küzdő családok nőtagjai számára korlátozott a lehetőség a családtervezésre. A fogamzásgátló eszközök, készítmények magas fogyasztói ára nem teszi

lehetővé, hogy saját igényeik szerint megtervezzék a gyermekvállalást, elkerüljék a nem kívánt terhességet.

Mindemellett a különböző kultúrák gyermekvállaláshoz kapcsolódó hagyományai is szerepet játszanak a családtervezés, fogamzásgátlás hiányában, illetve a fiatalkorú várandósságban.

A cigány kultúrában a gyermekáldás adomány, a sok gyermek a kíváncsú, gyakran a cigány férfi nem is engedi a felesége számára a fogamzásgátló alkalmazását.

A családtervezéssel, fogamzásgátlással kapcsolatos ismereteket valamennyi védőnői gondozás alatt álló várandós és gyermekét nevelő anya megkapja. Az oktatási intézményekben az iskolavédőnők, – az iskolák igényeinek megfelelően - végeznek családtervezéssel kapcsolatos ismeretterjesztést a tanulók körében.

Nem kívánt terhesség létrejöttékor vagy művi terhesség megszakítást kérelmeznek, (ami néhány eset kivételével szintén térítési díjköteles), vagy megszületik a nem tervezett, nem várt gyermek.

Van, aki a terhesség megszakítás díját sem tudja kifizetni, a nem kívánt gyermek megszületése pedig további anyagi, fizikai, pszichés terhet ró a családra. Az örökbeadás lehetőségét kevesen tartják megfelelő kiútnak. Az elmúlt időszakban növekedett azon szülések száma, ahol tekintettel az anya körülményeire a csecsemő nem adható haza. Sajnos ez is a nem megfelelő családtervezés következménye.

Problémát jelent a fiatalkorúak nem kívánt terhessége, a körükben végzett terhesség megszakítások magas száma.

Hátrányos helyzetű családi környezet esetében a megbízható fogamzásgátláshoz nem áll rendelkezésre az anyagi háttér. A családtervezés módszereihez, fogamzásgátláshoz való hozzáférés terén az esélyegyenlőség nem biztosított, holott mindenkinek biztosítani kellene a jogot, lehetőséget ahhoz, hogy elkerülhesse a terhesség létrejöttét, amennyiben nem kíván gyermeket vállalni.

Megoldást kellene találni a fogamzásgátlásra igényt tartó nők részére – rászorultság feltételek meghatározása mellett – pénzügyi vagy természetbeni támogatás biztosítására, amelyet kizárólag fogamzásgátlásra használhatnak fel. Nagyon fontos feladat a családtervezéssel, felelős gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek hatékony átadása már serdülőkortól kezdődően. Minél többször kerül sor tájékoztatásra, tanácsadásra, annál nagyobb az esély a felelős családtervezés gyakorlati megvalósulására. Egészségfejlesztés színtere lehet pl.: iskola, a család otthona (védőnői látogatás), védőnői tanácsadó, kórház, anyaoththon, közösségi programok, rendezvények, stb. Fontos a tudás, annak elfogadása és gyakorlatba való beépülése.

A gyermekvállalás szempontjából problémát jelentő csoportok a fiatalkorúak, a cigány nők, és a mélyszegénységben élő, illetve az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők. Ezen csoportok megszólítása eltérő módon lehetséges, és az egészségügyi alap- és szakellátás szakembereinek közös tevékenységével valósíthatóak meg. (védőnő, szakorvosok, szülésznők)

Megoldási lehetőség lehet a felvilágosításra és a nem kívánt terhesség megelőzésére a fiatalkorúak részére a nőgyógyászati szakrendelésen belül elkülönített rendelési időben történő ellátás megszervezése, amely segítséget nyújthat a hátrányos helyzetű, gyakran szülei előtt is titkolózó kamaszok fogamzásgátlással kapcsolatos problémáinak hatékonyabb kezelésére.

Védőnői álláshelyek száma

Év	Védőnői álláshelyekből területi védőnői álláshely	0-35 hónapos korú gyermekek száma /havi átlag/	Egy területi védőnőre jutó 0-35 hónapos korú gyermekek száma /havi átlag/
2013	10	774	77,4
2014	10	803	80,3
2015	10	833	83,3
2016	10	833	83,3
2017	10	760	76

Forrás: TeIR, KSH, önkormányzati adatgyűjtés - védőnői kötelező adatszolgáltatás

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírószági ítélet
2012	Heti 4-5 alkalom	86	7
2013	Heti 1-3 alkalom	74	0
2014	Heti 1-3 alkalom	86	0
2015	Heti 1-3 alkalom	92	5
2016	Heti 1-3 alkalom	125*	6
2017	Heti 1-2 alkalom	90*	10

Forrás: Pápai Rendőrkapitányság

*Az adat a hozzátartozók közötti erőszakos esetek miatti eljárások számát tartalmazza

Rendőrségi tapasztalatok

Konkrét statisztikai adatokkal nem rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy Pápa városában milyen számban valósul meg nőket érintő erőszakos cselekmény, ugyanakkor a rendőrségi tapasztalatok azt mutatják, hogy a probléma évről-évre jelen van városunkban is. A nők sérelmére megvalósuló leggyakoribb bűncselekmények a tartási kötelezettség elmulasztása, a könnyű és súlyos testi sértés, valamint a zaklatás. Esetenként előfordul személyi szabadság megsértése, magánlaksértés, becsületsértés, szexuális kényszerítés és garázdaság is.

A bűncselekmények elkövetői túlnyomórészt férfiak, akik családi állapotukat tekintve a sértettnek jelenlegi vagy volt férjük, élettársuk, apjuk, nevelőapjuk, fiuk, testvérük, vagy időnként vőjük. Az elkövetői oldalon gyakran érhető tetten a szerelemfáltás, az agresszív természet, valamint az italozó életmód.

Az áldozatul esett nők életkorukat tekintve többnyire az aktív, felnőtt korosztályból kerülnek ki, de néhány esetben 60 év feletti nő is vált családon belüli erőszak áldozatává.

A családon belüli erőszakos bűncselekmények vonatkozásában a leggyakoribb elkövetési magatartás – a tartásdíj nem fizetését leszámítva – a bántalmazás.

Az elkövetés legjellemzőbb helyszíne a lakás, de családi ház udvarában és közterületen – buszpályaudvar, volt hozzátartozó háza, lakása előtti utca – is több ízben valósult meg családon belüli erőszak körébe tartozó bűncselekmény.

Az elmúlt években sajnos több tragédiával végződött családon belüli erőszak áldozata volt nő, ami még inkább szükségessé teszi a megelőzési lehetőségek minden formájának

alkalmazását. Az országos adatok és a helyi tapasztalatok birtokában rendkívül fontos feladat a családon belüli erőszak elleni küzdelem, melynek eszköze lehet: előadások szervezése, írásos tájékoztatók eljuttatása minden érintett korosztály részére, esetleg irodalmi pályázat kiírása, helyi sajtó bevonása, közösségi kezdeményezések támogatása, öngyógyító csoport létrehozásának segítése, részvétel a családon belüli erőszakkal kapcsolatos országos programokban.

A Pápai Rendőrkapitányság rendszeresen tart a középiskolai tanulók számára áldozatvédelemmel kapcsolatos előadásokat, amelyek egyik témája a párkapcsolati erőszak. A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési osztálya pedig a „Szenvedélyes viszonyok” elnevezésű programmal az elmúlt években már több pápai kollégiumot is felkeresett, ahol szintén a párkapcsolati erőszakról tájékoztatták a diákokat.

Az egészségügyi intézményekben is szükséges tájékoztató anyagok kihelyezése, hiszen számtalan esetben nem rendelkeznek információval a bántalmazott nők arról, hogy hova fordulhatnak.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Év	Önkormányzati anyaotthon a település és 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2013	0	1	5
2014	0	1	5
2015	0	1	5
2016	0	1	5
2017	0	1	5

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A krízishelyzetben lévő anyák, nők a településen működő anyaotthont vehetik igénybe, ahol várólista alapján történik az elhelyezés, de a súlyos krízishelyzetben lévő családok elhelyezése - különösen bántalmazás esetén - távolabbi anyaotthonban is biztosítható. A társadalmi hagyományok által determinált berögződések, amelyek a nők szerepét, helyét meghatározzák napjainkban is, a felnövekvő generáció ismereteinek bővítésével befolyásolható, formálható.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Év	Képviselőtestület tagja		Városi Járásbíróság és ítéltáblák vezetői	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2013	12	2	1	0
2014	12	2	1	0
2015	12	2	1	0
2016	12	2	1	0
2017	12	2	1	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az Alaptörvény XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők

részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket érintő társadalmi problémákkal kapcsolatos programok száma alacsony, ezért fontos feladat a nőket érintő problémákkal foglalkozó civil szerveződések létrehozása. A hátrányos helyzetű nők egészségvédelme kiemelt helyen kell, hogy szerepeljen az esélyegyenlőségi programban.

A szűrőprogramok részvételi aránya általánosságban alacsony, joggal feltételezhető, hogy ez az arány a hátrányos helyzetű nők körében még rosszabb. Fontos lenne a helyi egészségügyi intézmény és a védőnői szolgálat bevonásával, illetve az önkormányzat segítségével szűrőprogram szervezése a hátrányos helyzetű nők, valamint a szegregátumokban élő női lakosság körében.

A nők szerepe meghatározó a család tagjainak egészségi állapotában is, különösen az étkezési szokások kialakításában

Az egészségtudatos magatartás elősegítésére, formálására, olyan közösségi tér létrehozása szükséges, ahol a programok megvalósíthatók (ilyen pl. Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont).

A nők lelki egészségvédelme kiemelt problémát jelent társadalmi szinten. A megnövekedett női szerepek (nő, feleség, anya, munkavállaló, társadalmi szerveződés tagja, stb.) olyan szerepkonfliktusokat okoznak, amelyek lelki és testi betegségekhez vezethetnek. A társadalmi sztereotípiákban a nő elfogadottan gyengébb, támogatásra szorul, ami napjainkban a nők körében a rendszeres nyugtató szedésében, „betegségbe menekülésben” nyilvánul meg (jóval magasabb az orvoshoz fordulás aránya a nők körében). Szükséges a stresszel szembeni, a lelki védekező mechanizmusok aktivizálásával a nők erősítése, amely közösségi és szakmai kezdeményezések mentén valósulhat meg.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Magas a településen élő nők körében a terhesség megszakítások száma és alacsony a szűréseken résztvevő nők aránya.	• a nem kívánt terhesség megelőzése érdekében tájékoztató anyagok készítése, előadások szervezése a célcsoportok számára, • a kamaszok részére a felnőtt nőgyógyászati rendeltől elkülönített rendelési idő biztosítása, • célzott szűrővizsgálat szervezése a védőnői hálózat és a járó-beteg szakellátás segítségével, • tájékoztató előadások szervezése a 14-18 éves korosztály számára.
2. Magas a családon belül elkövetett nők elleni erőszakos cselekmények száma. Tényleges adat nem áll rendelkezésre, mert egy részük rejtve marad.	• családon belüli erőszakkal kapcsolatos pályázat kiírása diákoknak, • tájékoztatás az osztályfőnöki órákon, • rendőrségi tájékoztató anyagok készítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az elmúlt öt év állandó népesség adatait vizsgálva kisebb méretű népesség csökkenés figyelhető meg. Pápa városában a 65 éven felüliek száma 2017. évben 5 766 fő. A népesség előregedését az öregedési index jelzi. Az adat kifejezi, hogy a 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A településen 2017. évben az öregedési index 137,81 %.

A fentiekből megállapítható legfőbb demográfiai jellemzők az alábbiak:

- fogy az állandó lakosság száma,
- növekedik az átlag életkor,
- a nők élettartama magasabb,
- az özvegyek és egyedülállók körében a női nem dominál.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (fő)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (fő)
2013	3620	5545	2527	4266
2014	3513	5479	2456	4296
2015	3360	5357	2399	4290
2016	3292	5379	2402	4427
2017	3203	5308	2367	4414

Forrás: TeIR, KSH

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény alapján a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó

- saját jogú nyugellátás az öregségi nyugdíj,
- hozzátartozói nyugellátások az özvegyi nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátások és az özvegyi járadék.

6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A járás és a település munkaerő-piaci folyamatait pozitív tendenciák jellemzik. A foglalkoztatási mutatók utóbbi 3 évben bekövetkező jelentős javulása minden korábbinál alacsonyabb álláskeresői létszámokat eredményezett. A kedvező munkaerő-piaci folyamatoknak köszönhetően a település munkaerő piacán már nem a munkanélküliség kezelése az elsődleges probléma. Az idősebb korosztály alacsonyabb fokú foglalkoztatottságát több tényező együttes jelenlétével lehet magyarázni.

Az utóbbi években jelentősen átalakult a munkaerő-piac, a felgyorsult technikai és technológiai fejlődés miatt számos munkakör szűnt meg és újabbak jöttek létre, ugyanakkor újfajta képességek és kompetenciák váltak szükségessé a sikeres érvényesüléshez.

Mivel az idősebb munkavállalók munkaerő-piacra történő belépésekor még kevésbé volt jellemző a gyakori munkahelyváltás, kevesen tartották fontosnak az élethosszig tartó tanulást és a tudás rendszeres frissítését, ami most jelentős hátrányt okoz számukra munkahelyük elvesztése esetén a fiatalabb generációkkal szemben.

A munkaadók gyakran azzal magyarázzák az idősek munkaerő-piaci versenyhátrányának jelenlétét, hogy az idősek tudása elavult, kevésbé rugalmasak, nem beszélnek idegen nyelvet, fizikai állapotuk már nem kielégítő.

Az idősebb munkavállalók számos olyan pozitív tulajdonsággal is rendelkeznek, amelyeknek köszönhetően hasznos tagjai lehetnek a társadalmi munkaerő-piacnak. Számos munka esetén többet számít a munkatapasztalat a végzettségnél, a nyugdíj felé közeledve az idősebb munkavállalók vonatkozásában kisebb az esélye a rövid időn belüli munkahelyváltásnak, így ez a nemzedék gyakran felelősségteljesebb munkavállaló lehet. Mindezek érdekében a kiemelt cél, hogy feltérképezzük, melyek azok a tevékenységek, ahol ez a korosztály képes segítséget nyújtani a társadalom és egyben a város fejlesztéséhez, hozzá tud járulni a gazdasági élet fellendüléséhez, a kultúra, az egészségügy és a szociális ellátás javításához és a harmonikus családi élet fenntartásához.

Az Idősek Aktívan Közérdekű Nyugdíjas Szövetkezet a tevékenységét 2018 januárjában indította el. A regisztrált nyugdíjasok száma 176 fő. 2018 decemberében 52 fő vállalt munkavégzést teljes, illetve részmunkaidőben; 21 fő a közszférában, 31 fő pedig a helyi vállalkozásoknál helyezkedett el.

Tevékeny időskor

Az idősek a Szociális Kerekasztal tagjain, a Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi-és Érdekképviselői Egyesülete a lakótelepi és munkahelyi nyugdíjas klubok delegáltjain keresztül érvényesítik az aktív közéleti életbe való bekapcsolódást, a lakossággal való partneri viszony javítását a lakosság öngondoskodásának és érdekérvényesítésének megerősítését.

Az idősek informatikai jártassága növekszik, az elmúlt 6 évben duplájára emelkedett a számítógépet és internetet használók köre. Az élethosszig tartó tanulás igényként merül fel az idősebb korosztály részéről informatikai ismeretek, nyelvtanulás témakörében.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A nyilvántartott álláskeresők számát figyelembe véve, az 55 év felettiek aránya - az összes álláskeresőhöz viszonyítva - még mindig magas. A munkaerő kereslet és a munkaerő kínálat az 55 év felettiek tekintetében nem kedvező. Az Európai Unió forrásból finanszírozott támogatások közül a GINOP-5.1.1.-15-2015-00001 számú Út a munkaerőpiacra projekt, továbbá a TOP-5.1.2-15-VE-2016-00004 Helyi foglalkoztatási együttműködések a Pápai járásban projekt célcsoportjában kiemelt álláskereső az 50 év felettiek

55 év feletti regisztrált munkanélküliek

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%
2013. december	1296	231	17,82
2014. december	807	244	30,23
2015. december	706	207	29,32
2016. december	498	214	42,97
2017. december	378	163	43,12

Forrás: TeIR, KSH

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma átlagosan	
	Fő	Fő	%
2013	5376	20,97	0,3
2014	5435	15,7	0,2
2015	5521	15,8	0,2
2016	5673	14,9	0,2
2017	5766	11,49	0,1

Forrás: TeIR, KSH

Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Pápa Város Önkormányzata biztosítja az idős személyek számára az egészséges életkörülményekhez, koruknak és állapotuknak megfelelő színvonalú egészségi és szociális szolgáltatáshoz való jogosultságot, egyenlő bánásmódot.

A 65 év feletti lakosságból a vártnál alacsonyabb a szociális alapszolgáltatás körébe tartozó nappali ellátást igénybe vevők száma. Az Idősek Klubja kihasználtsága folyamatosan csökkent, mely annak tulajdonítható, hogy az idősek elsősorban az otthonközeli ellátásokat veszik igénybe pl. házi segítségnyújtást, étkeztetést, másodsorban a család, mint természetes támasz segítségével oldják meg a gondozást.

Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt feladatokat is ellát. (idősek tartós bentlakásos otthona, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása Farkasgyepű és Bakonyjákó településeken). Az idős ellátást az alapellátástól a szakosított ellátásig az Egyesített Szociális Intézmény biztosítja.

Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció biztosítja. Fontos az aktív életvitel fenntartása, mert ezzel kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Pápa város önkormányzata a következő szolgáltatásokat biztosítja:

Idősek Otthona összesen	137 férőhely, ebből
átlagos ápolást-gondozást nyújtó (Barát u. 3.)	49 férőhely
átlagos ápolást-gondozást nyújtó (Teveli út 3.)	31 férőhely
átlagos ápolást-gondozást nyújtó (Vörösmarty u. 12.)	42 férőhely
fokozott ápolást-gondozást nyújtó (Barát u.4-6.)	15 férőhely
Időskorúak Gondozóháza (Barát u. 4-6.)	20 férőhely

Szociális alapszolgáltatások:

• Étkeztetés	235 fő
• házi segítségnyújtás	118 fő
• jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	135 fő
• Idősek Klubja (Barát u. 4.-6.)	40 fő

Pápa Város Önkormányzata kiemelt figyelemmel fordul idősödő polgáraihoz. Ennek megfelelően folyamatosan bővítette az elérhető szolgáltatások körét, ezáltal váltak teljessé a szociális szolgáltatások.

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	10
2014	8
2015	9
2016	9
2017	9

Forrás: TeIR, VMKH Pápai Járási Hivatal

Az Szt. 32/B §-a alapján az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át,
- az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át,
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

Az időskorúak járadéka jövedelmi jogosultsági határainak forintban kifejezett összegét a Kormány évente rendeletben meghatározza.

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közművelődéshez való hozzáférés biztosítása az idősebb korosztály számára nemcsak a kulturális értékek közvetítése szempontjából kiemelkedően fontos, de jelentős szerepet játszik a kulturális esélyegyenlőtlenség és az elszigetelődés veszélyének csökkentésében is.

A kultúrákövetítés elsődleges funkciója mellett hozzájárulnak a különböző készségek és kompetenciák fejlesztéséhez, a változó környezethez történő alkalmazkodás

megkönnyítéséhez és az életminőség javításához is. Ugyanakkor a kulturális és alkotóközösségek az idős nemzedék szocializációjának, közösségi életének is fontos színterei, komoly segítséget nyújtanak az időskorúak társadalmi integrációjában és a nemzedékek közötti kapcsolat megteremtésében is.

Az Egyesített Szociális Intézmény mellett az idősök ellátásában közreműködő, továbbá szabadidejének tartalmas és hasznos eltöltésére lehetőséget biztosító alapítványok, egyesületek, klubok:

- Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesülete
- Az időskorúak szociális ellátásáért Alapítvány
- Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Szakképző Iskola Nyugdíjas Klubja
- Közgazdaságis Nyugdíjasok Klubja
- Kéttornyúlaki Nyugdíjas Klub
- Borsosgyőri Nyugdíjas Klub
- Honvéd bajtársi Klub
- Idősek Aktívan Közérdekű Nyugdíjas Szövetkezet
- Jókai Kör Egyesület
- Tapolcafői Nyugdíjas Klub
- Tapolcafői Kertbarát Kör
- Magyar Máltai Szeretet Szolgálat Pápai Csoportja
- Magyar Vöröskereszt Pápai Csoportja
- Vajda Péter Lakótelepi Nyugdíjas Klub
- Megújulás Klub
- Nyugdíjas Énekkar
- Nyugdíjas Tánckar
- „Elsősorban pápai” Városbarát Egylet
- Nők Klubja
- Textiles Klub
- Irodalmi Önképző Kör
- Támaszadó Szolgálat
- Nostalgia Klub
- Nyugdíjas Pedagógusok Klubja
- Távközlési Nyugdíjasok Klubja
- Nyugdíjas Gyalogló Klub
- Nyugdíjas Gyógytorna Csoport
- Vidám Nagyik Dalkör
- Szívesház
- Húsos Klub

Az idősök informatikai jártassága

Mind a helyi nyomtatott, mind pedig a helyi elektronikus média tájékoztatást nyújt a pápai idősök életét befolyásoló fontosabb fejleményekről, eseményekről, döntésekről. Ugyancsak számos időseket érintő, idősökkel kapcsolatos információ hozzáférhető város honlapján, továbbá minden háztartásba, így minden időshöz eljut a Pápa és Vidéke című közéleti hetilap is, amelyben ugyancsak érdekes, a korosztály érdeklődésére számot tartó hírek, információk találhatók.

A városi televízió napi hírei, közéleti magazinja napra kész információkkal segíti a lakosokat a városban zajló eseményekről.

A XXI. században már elképzelhetetlen egy családban, hogy ne legyen számítógép. A gyerekek, unokák életének elválaszthatatlan része. A generációk külön élnek egymástól, sok esetben több száz kilométerre. A gyors és modern kommunikáció elengedhetetlen része az internet használat.

Az unoka-nagyszülő közötti kapcsolat fontos és elvárható igénye lehet az idősebb korosztály informatikai ismeretének bővítése, tanítása.

Az egyedül élő idős ember számára a számítógép használata által kitágul a világ, új ismeretekhez, információkhoz juthat. Egyre többen rendelkeznek ezen ismeretekkel és egyre több az igény az informatika elsajátítására, tovább tanulásra, ezáltal az élethosszig tartó tanulás igénye is könnyebben valósul meg.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ, Huszár Községi Ház, az Idősek Otthona, a Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesülete, illetve civil szervezetek által kínált programok az idősek számára:

- Kortárs csoportok látogatása az Idősek Otthonában (tájékoztatók és bemutatás)
- Önkéntes tevékenységek az Idősek Otthonába a kortárs csoportok bevonásával
- Prevenciós célú, egészség megőrző előadások
- Ünnepi szokásokhoz, hagyományokhoz, nemzeti ünnepekhez kapcsolódó rendezvények
- Majálisok, kerti partik
- Városrészi napok
- Zenés, irodalmi összeállítások
- Ki-mit-tud?
- Generációk egymásért (Tarczy Lajos Általános Iskola diákjai, Pápai Városi Óvodák csoportjai, stb.)

A Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ a pápai kistérség legnagyobb közművelődési intézménye, feladata a városi nagyrendezvények, megemlékezések, ünnepek (pl. Magyar Kultúra Napja, Költészet Napja, Idősek Világnapja stb.), továbbá az időseket célzó prevenciós célú, egészségmegőrző előadások; ünnepi szokásokhoz, hagyományokhoz, nemzeti ünnepekhez kapcsolódó rendezvények megszervezése.

A Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesülete mindig nagy hangsúlyt fektet a közösségépítő rendezvények megtartására, olyan programok szervezésére, amelyek összekovácsolják a jelentős taglétszámmal rendelkező szervezetet. Ilyen programok pl. a kirándulások, majálisok, kerti partik, kulturális fesztiválok, zenés, irodalmi összeállítások, klubfoglalkozások, amatőr művészeti csoportok segítése.

Az egyesület tagjai szívesen végeznek önkéntes tevékenységet az Idősek Otthonában, hiszen az ellátottak lelki egészségéhez nagymértékben hozzájárulhat egy-egy kedves szó, egy beszélgetés vagy éppen fizikai segítségnyújtás, pl. a bevásárlás.

Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2013	1	141 626	3	7
2014	1	147 081	3	17
2015	1	144 665	3	15
2016	1	143 610	3	10
2017	1	109 210	3	14

Forrás: TEIR

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Elmagányosodás - magas az egyedül élő idősek, különösen a nők aránya - generációk és család közötti kapcsolatok hiánya - alacsony informatikai jártasság	- aktivitást, függetlenséget megőrző programok szervezése, meglévő szolgáltatások fenntartása - generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása - számítógépes tanfolyamok szervezése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, kihasználása, önkéntesek bevonása az oktatásba
2. Áldozattá válás	Az idős személyek életének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések szinten tartása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Fogyatékossgal élő személyek főbb csoportjai: értelmi fogyatékosok; látássérültek; hallássérültek; mozgáskorlátozottak; beszédben akadályozottak; viselkedési zavarokkal küzdők; valamint több fogyatékossg együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékosok

A 2011-es népszámlálás során 157 000 fő vallotta magát fogyatékkal élőnek és 561 000 fogyatékossgot jelöltek meg, mely a népesség 4,6%-át jelenti. Ezen adatsor a népszámlálás önkéntes adat szolgáltatására épül, a fogyatékossg minősítése szubjektív. Veszprém megyében a magukat fogyatékkal élőnek valló személyek száma 14 657 fő. A fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.2. Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan kevés értékelhető statisztikai adat áll rendelkezésre, amely alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Fontos cél olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás a közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény értelmében ellátásra jogosult, és a továbbiakban **megváltozott munkaképességűként** definiálható:

- a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek
- az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű és
- meghatározott biztosítási idővel rendelkezik.

A célcsoport részére szervezett ellátások, szolgáltatások az egyes intézkedések az egyéni szükségletek alapján kerülnek megállapításra.

A hátránnyal küzdők körében a munkába állásban, elhelyezkedésben számos az egészséges embertársainknál több akadállyal kell megküzdeni. Problémaként merül fel a kevés foglalkoztatási lehetőség, a munkáltatói előítéletek, a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés hiánya a speciális eszközök és feltételek megléte.

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban		Közférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non-profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Fejlesztő foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatottak	18	0	0
Védett munkahelyen foglalkoztatottak* száma		0	210	0
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		0	0	0
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		n.a	n.a	n.a

Forrás: Helyi adatgyűjtés több forrás segítségével

*Megváltozott munkaképességű munkavállalók

Mindenkinek joga van az esélyegyenlőséghez! A tisztességes bánásmódhoz való jog alapvető jog az Európai Unióban. Egy adott személy nemén, korán, fogyatékoságán, etnikai vagy faji hovatartozásán, vallásán, hitén vagy szexuális beállítottságán alapuló hátrányos megkülönböztetése törvénybe ütköző cselekedet.

Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A célcsoport részére szervezett ellátások, szolgáltatások az egyes intézkedések az egyéni szükségletek alapján kerülnek megállapításra. A hátránnyal küzdőknek a munkába állásban, elhelyezkedésben számos, az egészséges embertársainknál több akadályt kell leküzdeni. Problémaként merül fel a kevés foglalkoztatási lehetőség, a munkáltatói előítéletek, a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés hiánya, a speciális eszközök és feltételek megléte.

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékos személyek szervi deficitjeik és szegregációjuk kapcsán elszigeteltek a társadalomban, ezáltal a családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami az értelmi fogyatékos, a pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében még fokozódhat. A diszkrimináció mentesség, a szegregáció mentesség, a halmozottan hátrányos helyzet és a társadalmi integráció támogatása, előmozdítása valósul meg kisebb nagyobb mértékben Pápa városában az alábbi célcsoporttal foglalkozó intézmények, szervezetek létével.

Az önkormányzat fenntartásában működő Fogyatékosok Nappali Intézményének szolgáltatását igénybe vevők:

Év	Fogyatékosok Nappali Intézményének szolgáltatását igénybe vevők (fő)
2010.	35
2011.	28
2012.	26
2013.	27
2014.	28
2015.	25
2016.	28
2017	26

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A magas színvonalú szakmai munka, a színes programok, az ellátottak elégedettsége, a támogatók és önkéntesek folyamatosan növekvő száma visszaigazolja a szolgáltatás szükségességét.

A fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató intézmények, egyesületek stb:

- Fogyatékosok Nappali Intézménye
- Vakok és Gyengén látók Pápai Csoportja
- Siketek és Nagyothallók Pápai Csoportja
- Barátság klub
- Megújulás klub
- Szívesház
- Szociális Rekreációs Társaság
- Szívvel és Lélekkel a Pápai Mozgássérültekért Alapítvány
- Pax Animae Mentálhigiénés Egyesület
- Mozgássérültek Veszprém Megyei Egyesületének Pápai Csoportja
- Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI
- Támogató szolgáltatás: MOVE Nonprofit Közhasznú Zrt., Máltai Szeretetszolgálat.

A Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központon belül működő közösségek száma 63, ebből fogyatékkal élőkkel 4 közösség foglalkozik (6,3%). A Civil Háló Szövetség civil szervezeteinek száma 25, fogyatékkal élőkkel 3 foglalkozik. (12 %).

7.3. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek által igénybe vehető kedvezményeknek csak egy részét biztosítja a helyi önkormányzat, így az adatszolgáltatás korlátozott.

Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

Pénzbeli ellátás (Szt. alapján) 2016. évben	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	9
Aktív korúak ellátása	12
Települési lakhatási támogatás	11
Települési ápolási támogatás	0
Települési gyógyszer-támogatás	12
Rendkívüli települési támogatás	13
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság	0
Közgyógyellátás	17
Ápolási díj	44
Adósságkezelési szolgáltatás	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Egyéb ellátási formák

- **A fogyatékosági támogatás** a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban: Fot.) 22.§-a alapján a fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében **rokkantsági járadékra** jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékot a feltételek megléte esetén legkorábban annak a hónapnak az első napjától lehet megállapítani, amelyben az igénylő a 18. életévét betöltötte.
- **Közlekedési kedvezmény:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a alapján, meghatározott feltételek fennállása esetén a súlyos mozgáskorlátozott személy szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) jogosult.
- A mozgásában korlátozott személy **parkolási igazolványáról** szóló 218/2003. (XII.11.) Korm. rendelet 2. §-a alapján igazolványra jogosult az a személy
 - aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (3) bekezdésének értelmében értelmi fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint látási fogyatékosnak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy pervazív fejlődési zavarba szenvedőnek (N betűjel, 1 számjel) minősül.

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2013	540	629	1169
2014	537	613	1150
2015	501	570	1071
2016	451	538	989
2017	431	516	947

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pápa Város Önkormányzata pályázati finanszírozás keretében 2017. április 1-től fejlesztő foglalkoztatást biztosít 19 fő részére.

A központi támogatásból létrejött foglalkoztatás tárgyi feltételei biztosítottak. A foglalkoztatottak által végzett munka sokszínű, kert és parkgondozási feladatokon, a kézműves tevékenységen át, az alapvető környezeti higiénés tevékenységekig terjed. Pápa városában két nonprofit szervezet foglalkoztat fogyatékkal élőket. (MOVE Nonprofit Közhasznú Zrt., FŐKEFE Nonprofit Kft.) A foglalkoztatás területei: varrodai munka, szőnyegszövés, szerelési munkák, csomagolás, faipari tevékenységek. A védett munkahelyen foglalkoztatottak száma 210 fő.

7.4. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen az oktatási, egészségügyi, szociális és egyéb közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális, kulturális szolgáltatások, programok akadálymentes helyszínen érhetők el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás csak az akadálymentesítés feltételeinek biztosításával történhet. A fenti jogszabályi környezet meglétével zajlanak az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, járdák, zöld területek, játszóterek felújításai.

Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációban általános elvárásaként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

Az akadálymentesítés teljes végrehajtásából a legtöbb helyen hiányzó elemek az infokommunikációs eszközök. A szociális szolgáltatásokat nyújtó Egyesített Szociális Intézmény minden telephelye és részlegei akadálymentesítettek.

Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az oktatási intézményekben, az egészségügyi intézményekben (fekvőbeteg ellátás, járó beteg szakellátás, háziorvosi rendelők, iskolaorvosi rendelők) kulturális, közművelődési intézményekben(könyvtár, múzeumok, JMSZK, filmszínház) szociális ellátást nyújtó intézmény telephelyein, a közigazgatási szférában, a rendőrségen és az ügyészségen történt felmérés alapján megállapítható, hogy az infokommunikációs akadálymentesítés hiánya a fogyatékos csoportok részéről elvárható jogos igényként merül fel. A fizikai akadálymentesítés aránya ennél jóval magasabb.

Munkahelyek akadálymentesítettsége

A városban fogyatékkal élőket foglalkoztató védett munkahelyeken rámpa, vakvezető sáv és mozgáskorlátozottak részére mosdó jelenti a részleges akadálymentesítést.

Fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

Szolgáltatások	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma			
	2014	2015	2016	2017
ápolást, gondozást nyújtó intézmény	19	24	36	39
rehabilitációs intézmény	0	0	0	0
lakóotthon	0	0	0	0
támogatott lakhatás*	0	0	0	0
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen a fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szolgáltatások:

Az Egyesített Szociális Intézmény a következő szolgáltatásokat nyújtja: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás. A táblázat adatai az Idősek Otthonába élő fogyatékosági támogatásban részesülők számát mutatja.

Pápa településen két civil intézmény lát el a támogató szolgálati feladatokat. A szolgáltatás a szükségletek speciális kielégítését végzi az ellátott életkorának, élethelyzetének, egészségi állapotának megfelelően a meglévő képességeinek fenntartásával, fejlesztésével. Célja az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel támogatása a saját lakókörnyezeten belül és kívül.

Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A szociológiában a pozitív diszkrimináció, hátrányt csökkentő megkülönböztetés csoportra, személyre vonatkozó jogi, adminisztratív vagy egyéb segítséget jelent, melyre a csoport vagy személy valamilyen szempontból a többséghez képest hátrányos helyzete ad okot. Indítéka a domináns egyén vagy csoport együttérzése, megértés illetve a másik fél követelése vagy tiltakozása a gazdasági és társadalmi igazságtalanság ellen. Szándéka a szolidaritás, az embercsoportok közötti gazdasági vagy társadalmi igazságtalanság enyhítése, vagyis az esélyegyenlőség megteremtése.

„A hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei a társadalom valamennyi területén érvényesítendő elvek. Miután a fogyatékos személyek az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek.” (új Országos Fogyatékosügyi Programról szóló határozat) Nem állnak rendelkezésünkre Pápára vonatkozó adatok a fogyatékos személyekkel kapcsolatos pozitív diszkriminációt illetően.

7.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő személyek életterének beszűkülése: az egészségügyi szolgáltatásokhoz, munkahelyhez, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézségei	• mind teljesebb fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés • az utaztatás, kísérés lehetőségeiről való tájékoztatás és annak biztosítása • lehetőség biztosítása a sportolásra, kulturális programok látogatására és abban való aktív részvételre • munkáltatók megkeresése, védett munkahelyek felderítése

A településen biztosított szociális szolgáltatásokat igénybe vevő, fogyatékkal élő személyek száma

Szolgáltatások	Állami/ önkormányzati					Egyházi					Civil				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
falugondnoki/ tanyagondnoki szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
étkeztetés	17	17	16	15	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
házi segítségnyújtás	9	8	8	11	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	14	15	7	9	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	14	26	25	26	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
támogató szolgáltatás	46	46	39	41	40	0	0	0	0	0	72	72	46	47	42
nappali ellátás	23	23	22	24	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: PVÖ Egyesített Szociális Intézmény

Akadálymentesítés

Intézmény/telephely		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgás-korlátozott mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási-nevelési intézmény	Alapfok (Tarczy Lajos Általános Iskola)	igen	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem
	Alapfok (Pápai Erkel Ferenc Ének - Zenei Általános Iskola)	igen	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem
	Alapfok (Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola)	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem
	Gyógypedagógiai (Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI)	igen	nem	igen	nem	igen	nem	nem	igen	nem
	Alapfok (Pápai Weöres Sándor Általános Iskola)	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem	nem
	Pápai Bartók Béla Alapfokú Művészeti Iskola	igen	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapfok (Szent István Római Katolikus Általános Iskola)	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapfok (Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola)	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Középfok (Pápai SZC Jókai Mór Közgazdasági Szakgimnáziuma és Kollégiuma)	igen	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem
	Középfok (Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Szakképző Iskolája)	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Középfok (Pápai Petőfi Sándor Gimnázium)	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem
	Középfok (Türr István Gimnázium és Kollégium)	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem
	fekvőbeteg ellátás (kórház)	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	járó beteg szakellátás (ambulancia)	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem

Egészség- ügyi intézmény	Alapellátás (Béke tér 3.) háziiorvosi rendelő	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Aradi u. 33.) háziiorvosi rendelő	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Anna tér 11.) központi ügyelet	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Anna tér 10.) gyermek ügyelet, háziiorvosi rendelő, védőnői tanácsadó	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Jókai u. 5-9.) fogorvosi rendelők	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Vajda P. ltp. 27/A) gyermek- háziiorvosi rendelő, védőnői tanácsadó	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Huszár ltp.) háziiorvosi rendelők, védőnői tanácsadó	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Vízmu u. 1.) orvosi rendelők, védőnői tanácsadó	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Aradi u. 10-12.) iskolaorvosi rendelő	igen	nem	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem
	Alapellátás (Fő tér 6.) iskolaorvosi rendelő	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Külső-Veszprémi út 2.) iskolaorvosi rendelő	nem	nem	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem
	Alapellátás (Erkel F. u. 39.) iskolaorvosi rendelő	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Jókai u. 18.) iskolaorvosi rendelő)	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Korona u. 27.) iskolaorvosi rendelő	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Várkert u. 4.) iskolaorvosi rendelő	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Fő u. 19.) háziiorvosi rendelő	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Jókai u. 5-9.) háziiorvosi rendelő	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Március 15. tér 9.) iskolaorvosi rendelő	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	Alapellátás (Jókai u. 37.) iskolaorvosi rendelő	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem

kulturális, művelődési intézmények (könyvtár)	nem	nem	igen	nem	nem	nem	igen	nem	Nagy moni- tor,
kulturális, művelődési intézmények (ref. könyvtár)	igen	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények (képfestő)	igen	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények (JMSZK)	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények (HEMO)	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények (Kastély)	igen	nem	igen	nem	igen	nem	nem	igen	nem
kulturális, művelődési intézmények (Mozi)	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény	igen	nem	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem
rendőrség	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Igazságszolgáltatási ügyészség	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Barát u. 3.)	igen	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Barát u. 4-6.)	igen	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Teveli út 3.)	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Vörösmarty u. 12.)	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Komáromi u. 14)	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Arany J. u. 4.)	nem	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Barát u. 11.)	nem	igen	igen	nem	nem	igen	igen	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Barát u. 7.)	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények (Barát u. 9.)	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: Helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, , fogyatékosok civil szervezetei

Akadálymentesítés a foglalkoztatóknál

A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
MOVE Nonprofit Közhasznú Zrt. Székhelye - Pápa, Kürt utca 1. (Központi ügyintézés)	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	igen	nem
MOVE Nonprofit Közhasznú Zrt. Telephelye – Pápa, Kürt utca 2. (Szerelés, varroda, faipar, szövöde)	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	igen	nem

Forrás: Helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál

Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozott részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Helyi és távolsági tömegközlekedés	igen	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem
Vasútállomás	igen	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem

Forrás: Helyi adatgyűjtés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A **Szent Anna Római Katolikus Plébánia** az elmúlt évben karitatív célokra (gyógyszer, tüzelő, mosószer és élelmiszer támogatás) jelentős összeget fordított egyrészt a plébánia költségvetéséből, másrészt a Szent Antal perselyből.

Napi rendszerességgel 10-12 családot segítenek élelmiszerrel, pékáruval, amelyet a plébánián osztanak ki. Hetente több alkalommal kapnak meleg ételt a Boszorkánykonyha étteremből, melyet szintén a plébánián osztanak ki a rászorulóknak. Használt ruhát, bútorokat és háztartási gépeket gyűjtenek a hívek felajánlásából, amelyekből a családokat támogatják.

A Szent Erzsébet-napi jótékonyági műsor bevétele karitatív céllal a szegények megsegítését szolgálja. A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) pápai csoportja Jézus Krisztus képviselőtét valósítja meg az élet minden területén, a Kamillianus Család pápai csoportja mozgáskorlátozott gyermekeknek tart karácsonyi ajándékozással egybekötött műsort.

Az **Ordo Militaris Teutonicus** (Teuton lovagok) képviselői az elmúlt években többször szállítottak nagyobb mennyiségű adományt a városban élő jogosultak részére, melyek kiosztásában az Egyesített Szociális Intézmény működött közre.

Kimutatás bébiétel adományról

Év	2014.	2015.	2016.	2017.
Átvett csomagok száma	178	129	1629	736
Családok száma	146	104	1147	444
Családtagok száma	233	187	1835	710

Forrás: Család- és Gyermekjóléti Központ

A bébiételekből a város bölcsődéi, óvodái, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő, valamint a fogyatékkal élő személyeket gondozók, illetve a daganatos betegek részesülhettek.

A **Pápai Református Egyházközség** karitatív tevékenység keretében az idősek otthonának telephelyein, havonta egy alkalommal, a kórházban heti rendszerességgel Istentiszteletet tart. Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat működik, amelynek szervezésében és gondozási munkájában a gyülekezet tagjai is részt vesznek.

Részt vettek az „Enni adok, Enni kapok” élelmiszer adományozó akció propagálásában, (a Pálos téren található dobozba élelmiszert lehet elhelyezni, amiből a rászorulóknak térítésmentesen vehetnek ki.). A hajléktalan szálló lakói részére karácsonykor tartós élelmiszerekből összeállított ajándéksomagot készítenek, ruhaadományokat gyűjtenek.

A **Pápai Református Egyházközség Nőszövetségi Csoportja** rendszeres lelki támogatást nyújt, áhítattal és szeretetvendégséggel várja a városban élő hajléktalanokat.

A **Pápai Evangélikus Egyházközség** karitatív és szociális jellegű tevékenysége keretében havonta egy alkalommal és egyházi ünnepnapokon az idősek otthonaiban tesz látogatást. Minden hétfőn és egyházi ünnepnapokon a kórházban Istentiszteletet tartanak, emellett vasárnaponként rendszeresen, keddenként pedig alkalmanként a betegszobákban látogatja meg a lelkes a betegeket.

A **Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet** Pápa Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés alapján 14 pápai lakóhelyű személy részére folyamatosan biztosít teljes körű ellátást a gyülekezet által fenntartott anyaothton.

Rendszeresen juttat élelmiszert és ruhaadományt a rászoruló családok részére.

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pápai Csoportja** rendszeres tevékenység keretében az Árok u. 13. szám alatti raktárban minden hétfőn 9-10 óra között krízis ügyeletet tart. Itt ruha-, játék- babakocsi-, gyógyászati segédeszközöket kaphatnak a rászoruló. Élelmiszer adományt a felajánlások erejéig tudnak adni.

A Pápa, Eötvös u. 21. szám alatti Ifjúsági Centrum irodájukban szeretetklubot tartanak egyedülálló nyugdíjasoknak, heti egy alkalommal, hétfő délutánonként.

Másfél éve ugyanitt működik a Kultúrkuckó program, ahol a rászoruló számára nyújtanak kulturális élményeket. A szolgálat 3000 kötetes könyvtárral rendelkezik, ide a megunt könyvét bárki beviheti és másikra cserélheti. Rendszeresen szerveznek családi programokat is, illetve kérésre különböző rendezvényekre kitelepülnek gyermekprogramokkal.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartja és működteti támogató szolgálatát, amely a Pápa, Szent László u. 13-15 szám alatt található.

A **Magyar Vöröskereszt Pápai Területi Szervezete** a városban és a kistérségben élőknek nyújt támogatást: lehetőségeihez mérten ruhaneművel és tartós élelmiszerekkel segítenek a hozzájuk fordulóknak, nagyobb mértékű adományosztást az ünnepek alkalmával végeznek. Fentiek túl a katasztrófavédelemmel együttműködve, novembertől márciusig átmeneti krízishelyzetet kezelnek, valamint további ellátásig meleg ruhát, élelmet, teát biztosítanak.

A **Pápai Nagycsaládosok Közhasznú Egyesületének** célja az élet és az anyaság tiszteltetére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, nagycsaládosok sajátos érdekeinek képviselése. Működésük finanszírozásának érdekében rendszeresen szakmai pályázatok nyújtanak be. A civil szervezetek közül a **Pápai Nagycsaládosok Közhasznú Egyesülete** több kezdeményezésével segítette különösen a szegény gyermekek helyzetének javítását (gyermekruha-vásár, közösségi és gyermekprogramok).

Az Egyesített Szociális Intézmény működési feltételeinek javítása céljából **Az Időskorúak Szociális Ellátásáért Alapítvány** támogatásokat nyújtott pl. szakmai és kulturális programokra, karácsonyi ajándékok és tárgyi eszközök vásárlására az ellátottak részére.

A **Boeing Hungary Inc Pápa City** pénzbeli adománnyal támogatja az Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítását „Az Időskorúak szociális ellátása” Alapítványon keresztül. 2016 évben 2000 dollár azaz 1.273.431 forint támogatást nyújtott. A házi segítségnyújtás tárgyi feltételeinek javítása érdekében 1 db robogó vásárlását, az idősek otthona tárgyi feltételeinek javítására 1 db EKG gép megvásárlását, a Barát u. 3. szám alatti Idősek Otthona női osztályának korszerűsítését, a függönyök cseréjét a kuratórium elfogadta.

2017. évben nyújtott 6.000 dollár támogatásból az Idősek Otthona részére ágyterítő és ágyneműt vásároltak, valamint a Barát u. 4-6. szám alatti Idősek Otthona telephelyén 2 db emeleti lakószoba padozatcseréje valósult meg.

Nehéz Légi Szállító Ezred pénzbeli adománnyal támogatja az Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítását „Az Időskorúak szociális ellátása” Alapítványon keresztül.

A pápai székhelyű **Cargill Takarmány Zrt.** partneri kapcsolatok kiépítésével és az önkéntesek erőfeszítéseivel kombinált adományokkal segíti a helyi közösségeket. A cég és alkalmazottai által vezetett csoportok támogatják a helyi közösségeikhez tartozó civil és nonprofit szervezeteket. Pénzbeli támogatást nyújtottak a Városi Óvodák, az Egyesített Szociális Intézmény részére és az Erzsébet városrészi játszótér felújításához. Önkéntes munkát is végeztek, lefestették a Vörösmarty Otthonház utcafronti kerítését.

Yanfeng Hungary Automotive Interior Systems Kft. 2017-ben és 2018-ban a Teveli úti otthonház kerítését festette le, illetve 2017-ben és 2018-ban 200 000-200 000 forintot utalt az alapítvány számlájára.

Az Egyesített Szociális Intézmény 2015-2017. évben is több alkalommal kapott **Schwetzingen** testvérvárosból gyermek és felnőtt ruházatot, gyermekjátékokat, kerékpárokat, iskolai felszereléseket, lábbelit, egyéb textíliát, babakocsikat, gyermeküléseket, gyógyászati segédeszközöket, melyet a rászorulóknak juttattak el a családgondozók. Az Egyesített Szociális Intézmény részére 38 db betegágyat adományoztak.

Kampenből 2016-2018. évre 45.000 euro támogatást kapott az intézmény, melyből házi segítségnyújtáshoz 4 db robogót, Idősek Otthona telephelyeire 30 db betegágyat, egyéb bútorokat és televíziót vásároltak. Megvalósulhatott a Barát u. 3. Idősek Otthona női osztályán a padozatcsere, a Barát u. 9. szám alatti irodai székek beszerzése, kárpitozása. Az Időskorúak Gondozóházába informatikai eszközöket vásároltak.

Egyre szélesedő teret kapott az Egyesített Szociális Intézmény életében az **önkéntes munka**. Több civil szervezettel, költségvetési szervvel is kapcsolatban állnak, pl. a Civilszerviz Közösségfejlesztő Közhasznú Egyesülettel, a Dunántúli Cigányság Felemelkedéséért Közhasznú Egyesülettel, a Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesületével, emellett magánszemélyek is végeznek önkéntes munkát.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése keretében 5 középfokú köznevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást az intézmény. Az önkéntes munkát vállalók megismerhetik a szociális ellátórendszert és megtapasztalhatják az önzetlen segítségnyújtás örömét. Évente 25-30 diák tölti le az intézményben a kötelező óraszámot.

A **Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesülete** kiterjedt tevékenységet folytat az idősek segítése terén. Több száz fős szervezetükön belül és azon kívül is felkarolják az elesetteket, segítik a rászorulókat, látogatják a betegeket, gyűjtéseket szerveznek nehéz helyzetbe került társaik számára.

Az Egyesület az Alapító Okiratában meghatározott célok és feladatok szerint látja el sokrétű tevékenységét. Működésüket fedező költségeiket Pápa Város Önkormányzatához és a

Nemzeti Együttműködési Alaphoz évente beadott pályázataikon elnyert összegek biztosítják. A vezetőség tagjai önkéntesként látják el munkájukat.

Az egyesület létszáma az elmúlt két évben megkétszereződött. Köszönhető annak, hogy az idősök életkoruknál fogva kitüntetett törődést igényelnek, melyet a vezetőség folyamatosan szem előtt tart.

Legkedveltebb programjaik a nagy rendezvények: Nőnap, Majális, Idősek Világnapja, karácsony. A rendezvényekre mindig az alkalomnak megfelelő ünnepi műsor várja tagjaikat. Kisebb előadásai is rendszeresek és népszerűek: egészségügyi és szociális, nyugdíjazással kapcsolatos aktuális tudnivalók, a lopások megelőzését célzó rendőrségi tájékoztatók, kedvezményes üdülések, könyvbemutatók, egyéb jeles alkalmakra szervezett ünnepségek, megemlékezések.

Színház és koncertlátogatásokat is rendszeresen szerveznek a tagok igényeinek megfelelően. Az egészségmegővés érdekében kedvezményes fürdőbérletet biztosítanak a pápai termál- és gyógyfürdőbe, továbbá gyógytorna foglalkozások zajlanak heti rendszerességgel, alkalmanként pszichológus segít az időskori stresszhelyzetek megoldásában.

Az önképzés jelentőségét felismerve több alkalommal vesznek részt tagjaik alapfokú számítógépes tanfolyamon. Amatőr művészeti csoportjaik: énekkar, tánckar, irodalmi színpad. A csoportok színvonalas műsoraikat számos alkalommal és helyen mutatják be, mellyel kivívták úgy a szakma, mint a nézők elismerését. Az egyesület társadalmi elfogadottságát az alábbi elismerések bizonyítják: 2013. Pro Cultura Díszoklevél, 2014. Pápa Város Díszoklevele. Az elnök 2013-ban Önkéntes Díjban, 2014-ben pedig „Idősekért Díj” miniszteri kitüntetésben részesült.

Megalakították az „Idősek Aktívan” Közérdekű Nyugdíjas Szövetkezetet. Célja, hogy a még aktív időskorú tagjai számára foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugellátásuk folyósítása mellett, kedvező adózási feltételekkel. A nyugdíjas szövetkezet működésének célja továbbá, hogy a következő generációk számára a tagoknál felhalmozódott tudás, szakmai és élettapasztalat átadásra kerüljön.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésében részt vettek az esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett intézmények, szervezetek, partnerek: Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye, a Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya, Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya, Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya, Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete, Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ, Pápai Városi Óvodák, Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI, Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet, Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesülete, Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő, valamint a Pápai Tankerületi Központ.

Pápa Város Önkormányzatának 2018-2023. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a **Pápa Városi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat**, a **Pápai Német Nemzetiségi Önkormányzat**, az **Egészségügyi és Szociális Bizottság**, a **Humánerőforrás Bizottság**, valamint a **Szociálpolitikai Kerekasztal** is megtárgyalta.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programot Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete fogadja el, amely elérhető lesz Pápa város www.papa.hu honlapján, így az érintettek megismerik a program részletes tartalmát, a tervezett intézkedéseket, így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Egészségügy : • alacsony részvétel szűrővizsgálatokon • a hulladékkezelés alacsony színvonalú alkalmazása, amely fokozatos környezet- és egészségterhelési veszéllyel párosul • egyes településrészekben hiányoznak az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez szükséges feltételek	1. Egészségügy: • szűréseken való részvétel erősítése, segítése • környezettudatosság fejlesztése (tájékoztatók, közösségi akciók) • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont igénybevétele erősítése pl. az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez
	2. Oktatási, nevelési szolgáltatások: • jellemző az iskolai lemorzsolódás • gyakoriak az osztályismétlések	2. Oktatási, nevelési szolgáltatások : • hátrányos helyzetű iskoláskorúak iskolai lemorzsolódásának és osztályismétlésének csökkentése, felzárkóztató foglalkozások • a magántanulói státusz csökkentése • iskolai közösségi programok, rendezvények (nyílt nap, közösségi-információs programok) számának növelése
	3. Képzettség, foglalkoztatás: • alacsony iskolai végzettség • tartós munkanélküliség	3. Képzettség, foglalkoztatás: • képesség, készség- és kompetenciafejlesztő programok • új szakképesítés megszerzése, átképzés a munkaerőpiac igényeinek megfelelően • az általános iskolai végzettség megszerzését szolgáló programokon való részvétel • munkaerőpiacra való visszatérés támogatása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Gyermekek	1. A kommunikáció folyamatos fenntartása nélkül nem biztosított a gyermekek esélyegyenlőségét segíteni kívánó szakemberek és szolgáltatást nyújtók között a kapcsolat.	„Kerekasztal a gyerekekért” – Kommunikációt segítő programok folytatása a gyermekekkel foglalkozó szakemberek között. Fórumok működtetése, javaslatok jó gyakorlatok ajánlása, kipróbálása.
	2. Gyakori a családok költözése, megnövekedett a csonka és mozaik családok száma.	„Az állandóság hiánya a családok, gyermekek életében.” – A gyerekek felkészítése a változásokra, szocializáció erősítése, családi kapcsolatok erősítése.
	3. Van intézményi hiányzás. A kompetenciamérés eredményei hullámzóak.	Módszertani megújulás, jó gyakorlatok alkalmazása. Az intézményi hiányzások csökkentése, kompetencia mérés eredményeinek javítása. A nevelés- oktatását megcélzó jó gyakorlatok alkalmazása. Infokommunikációs eszközök felhasználása a nevelő-oktató munkában.
Nők	1. Magas a településen élő nők körében a terhesség megszakítások száma és alacsony a szűréseken résztvevő nők aránya.	• a nem kívánt terhesség megelőzése érdekében tájékoztató anyagok készítése, előadások szervezése a célcsoport számára • a kamaszok részére a felnőtt nőgyógyászati rendelőstől elkülönített rendelési idő biztosítása • célzott szűrővizsgálat szervezése a védőnői hálózat és a járó-beteg szakellátás segítségével • tájékoztató előadások szervezése a 14-18 éves korosztály számára
	2. Magas a családon belül elkövetett nők elleni erőszakos cselekmények száma. Tényleges adat nem áll rendelkezésre, mert egy részük rejtve marad.	• családon belüli erőszakkal kapcsolatos pályázat kiírása diákoknak • tájékoztatás az osztályfőnöki órákon • rendőrségi tájékoztató anyagok készítése

Idősek	1. Elmagányosodás - magas az egyedül élő idősök, különösen a nők aránya - generációk és család közötti kapcsolatok hiánya - alacsony informatikai jártasság	- aktivitást, függetlenséget megőrző programok szervezése, meglévő szolgáltatások fenntartása - generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása - további számítógépes tanfolyamok szervezése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, kihasználása, önkéntesek bevonása az oktatásba
	2. Áldozattá válás	Az idős személyek életének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések szinten tartása.
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élő személyek életterének beszűkülése: az egészségügyi szolgáltatásokhoz, munkahelyhez, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézségei	- mind teljesebb fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés - az utaztatás, kísérés lehetőségeiről való tájékoztatás és annak biztosítása - lehetőség biztosítása a sportolásra, kulturális programok látogatására és abban való aktív részvételre - munkáltatók megkeresése, védett munkahelyek felderítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Egészségügyi Program	Felelősök: • Egészségügyi Alapellátási Intézet • Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő • Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya • Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat • KÖZSZOLG Nonprofit Kft. • Pápai Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Osztály Partnerek: • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport • Mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége munkacsoport • Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont
	2. Köznevelési programok	Felelős: • Pápai Tankerületi Központ • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport Partnerek: • Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont • pedagógusok
	3. Esélyegyenlőség a foglalkoztatásban	Felelős: • Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya Partnerek: • Egyéb képzőintézmények

Gyermekek	1. „Kerekasztal a gyermekekért Fórum”	Felelős: A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport Partnerek: • intézményfenntartók • HEP fórum tagjai • a Gyvt. szerinti észlelő és jelzőrendszeri tagok • Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztály
	2. Az állandóság hiánya a családok, gyermekek életében.”	Felelősök: • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport • Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ Partnerek: • HEP Fórum tagjai • civilek • önkéntesek
	3. „Módszertani megújulás, jó gyakorlatok alkalmazása.”	Felelősök: • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport, • Pápai Tankerületi Központ, Pápai Óvodák Partnerek: • pedagógusok • intézményfenntartók • HEP fórum tagjai • civilek • önkéntesek
Nők	1. Egészségvédő programok	Felelősök: • Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő • Egészségügyi Alapellátási Intézet Partnerek: • Pápa Város Önkormányzata és Bizottságai • Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya • Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat

	2. Család erőszak nélkül	Felelősök: • A nők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport, • Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat Partnerek: • Pápai Rendőrkapitányság • Pápai Tankerületi Központ • Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ • helyi médiumok
Idősek	1. Elmagányosodás kezelése	Felelős: • Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport Partnerek: • Egyesített Szociális Intézmény • Pápai Tankerületi Központ • Pápai Városi Óvodák • nyugdíjas egyesületek • önkéntesek
	2. Áldozattá válás megelőzése	Felelős: • Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport Partnerek: • Pápai Rendőrkapitányság • Egyesített Szociális Intézmény • Pápa Városi Polgárőrség • Veszprém Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat • Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi-és Érdekképviselői Egyesülete • Pápa Városi Televízió
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élő személyek életterének kiszélesítése	Felelős: • Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport Partnerek: • Pápai Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Osztály • támogató szolgáltatások • Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ • Egyesített Szociális Intézmény • egyesületek • civil szervezetek • önkéntesek • helyi médiumok.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége 1.

Intézkedés címe:	Egészségügyi Program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	1. alacsony részvétel szűrővizsgálatokon 2. a hulladékkezelés alacsony színvonalú alkalmazása, amely fokozatos környezet- és egészségterhelési veszéllyel párosul 3. egyes településrészekben hiányoznak az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez szükséges feltételek
Célok: Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése <i>Rövidtávú cél:</i> lakosság tájékoztatása és igényfelmérés <i>Középtávú cél:</i> adatok feldolgozása és ütemterv kidolgozása, szűrések megszervezése <i>Hosszú távú cél:</i> a szűréseken való rendszeres és önkéntes részvétel 2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés csökkentése <i>Rövidtávú cél:</i> • lakosság tájékoztatása, meghívók kiküldése a környezet-tudatos életmód fontosságát bemutató fórumokra • közszolgáltatási szerződések és befizetések ellenőrzése <i>Középtávú cél:</i> fórumok szervezése, megvalósítása <i>Hosszú távú cél:</i> szemléletváltás 3. higiéniai szükségletek kielégítése <i>Rövidtávú cél:</i> Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont népszerűsítése <i>Középtávú cél:</i> Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont rendszeres használata <i>Hosszú távú cél:</i> Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont fenntartása

Tevékenységek (beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése a) tájékoztató anyagok és jelentkezési adatlap készítése b) adatok összesítése c) egyeztetés az egészségügyi intézmények vezetőivel d) lebonyolítás 2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés csökkentése a) tájékoztatók anyagok és meghívók elkészítése b) helyiség biztosítása, előadók és a célcsoport meghívása c) kölcsönös párbeszéd a résztvevő felek között d) hatásvizsgálat 3. higiéniai szükségletek kielégítése a) a kialakított Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont népszerűsítése, tájékoztató anyagok kiadásával és a jelzőrendszeri tagok segítségével b) működtetés, állagmegőrzés
Résztvevők és felelősök	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése • Egészségügyi Alapellátási Intézet • Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő • Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya • Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat 2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés csökkentése • Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat • Pápai Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Osztály • Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya • Közszolg Nonprofit Kft. 3. higiéniai szükségletek kielégítése • Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport • Mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége munkacsoport • Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont

	2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport • Mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége munkacsoport • Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont 3. higiéniai szükségletek kielégítése • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és gyermekszegénység munkacsoport • Mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége munkacsoport • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont
Határidő(k) pontokba szedve	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése a) tájékoztató anyagok és jelentkezési adatlap készítése: évente 05.31. b) adatok összesítése: évente 06.30. c) egyeztetés az egészségügyi intézmények vezetőivel: évente 07.31. d) lebonyolítás: előre egyeztetett időpontokban 2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés csökkentése a) tájékoztatók anyagok és meghívók elkészítése: évente 08.31. b) helyiség biztosítása, előadók és a célcsoport meghívása: 09.15. c) kölcsönös párbeszéd a résztvevő felek között: folyamatos d) hatásvizsgálat: folyamatos 3. higiéniai szükségletek kielégítése a) a kialakított Szolgáltatópont népszerűsítése, tájékoztató anyagok kiadásával és a jelzőrendszeri tagok segítségével: folyamatos b) működtetés, állagmegőrzés: folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése, dokumentáció: jelentkezési adatlap 2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés csökkentése a) fórumon való megjelenési aktivitás, dokumentáció: jelenléti ív b) közszolgáltatási szerződések megkötése, forrás: KÖZSZOLG Nonprofit Kft. c) közszolgáltatási díjak megfizetése, forrás: KÖZSZOLG Nonprofit Kft. lakókörnyezet ellenőrzése: forrás: Pápai Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Osztály, Emberi Erőforrás Osztály, Közterület-felügyelet: folyamatosan, Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály: alkalmanként 3. higiéniai szükségletek kielégítése a megvalósult Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont által nyújtott szolgáltatásokat használók száma (igénybevételi napló).

(rövid-, közép- és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése: betegjogok miatt nem releváns 2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés csökkentése: folyamatos ellenőrzés 3. higiéniai szükségletek kielégítése: költségvetési és pályázati források, valamint az igénybevételi adatok figyelembevételével dönthető el
Kockázatok és csökkentésük eszközei	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése: Kockázata, gyengesége, hogy a jelentkezési lapok alacsony százalékban érkeznek vissza Kockázat csökkentés lehetősége: személyes megkeresés 2. hulladékkezelés, környezet- és egészségterhelés csökkentése: Kockázata, gyengesége, hogy alacsony a részvételi arány a fórumokon Kockázat csökkentés lehetősége: figyelemfelhívás a lehetséges jogszabályi következményekre 3. higiéniai szükségletek kielégítése: Kockázata, gyengesége, hogy nem áll rendelkezésre a fenntartáshoz szükséges pályázati vagy költségvetési forrás, illetve a Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont nem éri el a célját és nem lesz megfelelő a kihasználtság. Kockázat csökkentés lehetősége: védőnői szolgálat és a családgyógyászok aktív közreműködése
Szükséges erőforrások	1. szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése: emberi erőforrások rendelkezésre állnak, orvosi rendelők biztosítottak Tárgyi feltételek a mobil szűrőbusz, vagy a szűrés helyére való eljutáshoz szükséges busz biztosítása saját vagy pályázati forrást igényel 2. hulladékkezeléshez, környezet- és egészségterhelés csökkentéséhez: rendelkezésre állnak 3. higiéniai szükségletek kielégítése: emberi erőforrások rendelkezésre állnak, az egyéb feltételek biztosításához pályázati forrás vagy költségvetési támogatás is szükséges

Mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége 2.

Intézkedés címe:	Köznevelési programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	• jellemző az iskolai lemorzsolódás • gyakoriak az osztályismétlések
Célok: Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Rövidtávú cél:</i> iskolai közösségi programok, rendezvények, melyek célja, hogy a hátrányos helyzetű gyerekek és szüleik az intézménybe járó gyerekekkel és szüleikkel kölcsönösen megismerjék és elfogadják egymást <i>Középtávú cél:</i> a kölcsönös elfogadás megkönnyíti a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai beilleszkedését <i>Hosszú távú cél:</i> az iskolai lemorzsolódások és az osztályismétlések csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a körzeti iskolákban az első osztályos gyermekeknek és szüleiknek közösségi és információs program, továbbá nyílt nap szervezése - pedagógusok közreműködésével játékos formában készségfejlesztő gyakorlatok a gyermekeknek - felzárkóztatás, fejlesztés
Résztvevők és felelős	• Pápai Tankerületi Központ • A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport
Partnerek	• Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat • Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont • pedagógusok
Határidő(k) pontokba szedve	- a hatéves korosztályba tartozó gyermekek és szüleik számára közösségi –információs program, nyílt nap szervezése: évente 05.15. - pedagógusok közreműködésével játékos formában készségfejlesztő gyakorlatok a gyermekeknek: folyamatos - felzárkóztatás, fejlesztés: folyamatos (Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópontban, Tanoda program keretében)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- A Köznevelési napokon résztvevő szülők és gyermekek száma, dokumentáció: jelenléti ív - gyermekek aktivitása a játékos programokon, dokumentáció: jelenléti ív - gyermekek részvétele a felzárkóztatási, fejlesztési programokon, dokumentáció: jelenléti ív - osztályismétlők számának felmérése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázata, gyengesége: az alacsony részvételi arány Kockázat csökkentés lehetősége: megfelelő propaganda, tájékoztatás a szülői értekezleteken
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrások rendelkezésre állnak, helyszín, tárgyi feltételek az iskolákban és a Szolgáltatópontban már adottak

Mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége 3.

Intézkedés címe:	Esélyegyenlőség a foglalkoztatásban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	• alacsony iskolai végzettség • tartós munkanélküliség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Rövid távú cél:</i> képesség, készség és kompetencia-fejlesztő, valamint általános iskolai végzettség megszerzését szolgáló programokon való részvétel <i>Középtávú cél:</i> új szakképesítés megszerzése, átképzés a munkaerőpiac igényeinek megfelelően, közfoglalkoztatás erősítése <i>Hosszú távú cél:</i> aktív részvétel a munkaerő-piacon
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a) képesség, készség és kompetencia-fejlesztő, valamint általános iskolai végzettség megszerzését szolgáló programok szervezése b) új szakképesítés megszerzésére, átképzésre irányuló tanfolyamok indítása a munkaerő-piac igényeinek megfelelően c) munkaerőpiacra való visszatérés támogatása
Résztvevők és felelősök	Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Partnerek	Egyéb képzőintézmények
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a) indított képzések száma b) képzésekre jelentkezők száma c) képzést eredményesen befejezők aránya d) elhelyezkedési mutatók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázata, gyengesége : • felzárkóztató képzésekre, átképzésre jelentkezők száma alacsony • lemorzsolódás Kockázat csökkentés lehetősége: médiumok bevonásával tájékoztató anyagok közzététele, képzési támogatás biztosítása
Szükséges erőforrások	rendelkezésre állnak

Gyermekek esélyegyenlősége 1.

Intézkedés címe:	„Kerekasztal a gyerekekért” Fórum
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fórum további működtetése szükséges: A kommunikáció folyamatos fenntartása nélkül nem biztosított a gyermekek esélyegyenlőségét segíteni kívánó szakemberek és szolgáltatást nyújtók között a kapcsolat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- A kommunikációt segítő programok folytatása a gyerekekkel foglalkozó szakemberek között. - Fórumok működtetése, ahol együtt kommunikálva segítik a probléma megbeszélését, javaslatokkal, jó gyakorlatokkal a megoldáshoz közelítést a partnerek.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fórumok témái: - együttműködés partnereinek beazonosítása - törvényi változások követése - együttműködés elmélyítése, hatékonyság növelése a hátránycsökkentés céljából (Szakmai nap: jelzőrendszer működtetése) - gyermekétkeztetés speciális problémái, táplálkozás-egészségügyi előírások változásai - közösségbe kerülés törvényi kötelezettség (óvoda, iskola) - közösségben tartás: hiányzás, intézményváltás csökkentése - szakmai párbeszéd: a „sikeres” esetek megbeszélése, kipróbált, hatékony módszerek elemzése és használata
Résztvevők és felelős	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport tagjai
Partnerek	- intézményfenntartók - Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztály - HEP fórum tagjai - jelzőrendszer tagok
Határidő(k) pontokba szedve	Fórumok időpontjai negyedévente
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a) Az érintett korosztályhoz tartozó szakszavak, kifejezések mindenki által azonos értelmezésbe kerülnek, b) szorosabb együttműködés és kommunikáció alakul ki az érintett felek között, c) a jó gyakorlatok, a bevált és az új módszerek átadása tágabb körben válik ismertté, d) saját intézményi szinten mintaként szolgálnak. Dokumentálása: jegyzőkönyv, jelenléti ív, Fenntarthatósága: A fórum folytatódik, a HEP folyamatos megvalósítása, éves értékelése, majd a következő év terveiben szereplő célok megfogalmazásához kapcsolódó témákban.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázata, gyengesége, hogy az új lehetőségek bevezetése gyakran nehézségekben ütközik. Kockázat csökkentés lehetősége: a jó gyakorlatok, a pozitív példák bemutatása a gyakorlatban.
Szükséges erőforrások	- fórum helyszínének biztosítása az Önkormányzat közreműködésével, - személyi feltételek rendelkezésre állnak.

Gyermekek esélyegyenlősége 2.

Intézkedés címe:	Az állandóság hiánya a családok, gyermekek életében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyakori a családok költözése, megnövekedett a csonka és mozaik családok száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A gyerekek felkészítése a változásokra, szocializáció erősítése, családi kapcsolatok erősítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• Családi programok, rendezvények. • Családtervezési tanácsadás • Sportlehetőségek, tehetséggondozás • Nevelési-Oktatási intézményekbe a szocializáció erősítése a mindennapokban, kiemelt területként megjelenítve
Résztvevők és felelős	• A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport tagjai • Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ munkatársai
Partnerek	HEP Fórum tagjai, civilek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kommunikáció az érintett célcsoport és a kortársak között: ezzel másfajta szemlélet érzékeltetése, változásokra való felkészítés, elfogadás, empátia, szociális készségek erősítése. Indikátor: évente 10-15 program, intézmények kimutatásai a szociális készségekről
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: a helyszín biztosítása összehangolást és egyeztetést igényel Kockázat csökkentése: önkormányzati fenntartású intézmények szabad helyiségeinek igénybe vétele Kockázat: Érdektelenség a célcsoport részéről. Kockázat csökkentése: • tájékoztatás több csatornán keresztül • elsőként a célcsoport igényfelmérése, ehhez kell igazítani a programokat és szolgáltatásokat Kockázat: A gyerekek viselkedése a közösségi színtérben és intézményben Kockázat csökkentése: • szabályok korrekt tisztázása az első belépéskor • az előrevetítendő végeredmény, mint vonzó cél kitűzése, ebben az érintett aktiválása, érdekeltté tétele • a gyerekek által elfogadott személyek, hozzáértő szakember jelenléte • számukra is érdekes, vonzó programok, szolgáltatások biztosítása
Szükséges erőforrások	Rendezvény helyszíneinek biztosítása, szakemberek partnersége, önkéntes szervezők, programot bemutatók, tájékoztató kiadványok, már meglévő internet – számítógép, sporteszközök.

Gyermekek esélyegyenlősége 3.

Intézkedés címe:	Módszertani megújulás, jó gyakorlatok alkalmazása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Van intézményi hiányzás. A kompetenciamérés eredményei hullámzóak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az intézményi hiányzások csökkentése, kompetencia mérés eredményeinek javítása. A nevelését-oktatását megcélzó jó gyakorlatok alkalmazása. Infokommunikációs eszközök felhasználása a nevelő-oktató munkában.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Jó gyakorlatok alkalmazása (Educatio) - Tudásátadás – tudáselsajátítás – hospitálás – képzés, tréningek - szakmaközi kapcsolatok erősítése
Résztevők és felelős	- HEP fórum gyermek munkacsoport tagok - Pápai Tankerületi Központ, Pápai Óvodák
Partnerek	- pedagógusok - HEP fórum tagjai, civilek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	- bemutató foglalkozások: folyamatos - pedagógus képzéseken, tréningeken való részvétel: folyamatos - szakmaközi kapcsolatok erősítése: folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: - szorosabb együttműködés és kommunikáció alakul ki pedagógusok és a diákok között, - a jó gyakorlatok, a bevált, új módszerek átadása tágabb körben válik ismertté, - saját intézményi szinten mintaként szolgálnak, - változatosabb pedagógiai eszköztár, javuló eredményesség az oktató-nevelő munkában, esély a tehetségek kibontakoztatására. Indikátor: - foglalkozások évente legalább 5 alkalom - pedagógus képzéseken tudás elsajátítás: évente legalább 2 alkalom - tréningek: évente legalább 1 alkalom - szakmaközi kapcsolatok erősítése: 5 alkalom Dokumentálás: jegyzőkönyv, jelenléti ív, fotó, helyi sajtó Fenntarthatósága: Következő években az indikátorok szerint megtartásra kerülnek a tervezett tevékenységek.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: A megszokott, rutin nevelési-oktatási módszerektől nehéz a pedagógusoknak megválniuk. Kockázat csökkentése: - Jó gyakorlatok megismertetésével a nevelő-oktató munka eredményességének bemutatása. - A pedagógus eredményességének kiemelése a megújulás által, melynek legkézenfekvőbb példája a gyerekek teljesítményének növekedése, a tudás elsajátításhoz való pozitív igénye. - A pedagógus életpálya előmenetelének alapja a megújulni tudás, az alkalmazkodás az oktatás változásához. Kockázat: A változás elutasítása. Kockázat csökkentése: Felkészítés a változásra. A felek érdekelté tétele a változásban.
Szükséges erőforrások	Konferencia helyszíne, JMSZK munkatársainak szervező tevékenysége, internet címlista az érintettektől, foglalkozást tartók, helyi pedagógusok.

A nők helyzete, esélyegyenlősége 1.

Intézkedés címe:	Egészségvédő programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a településen élő nők körében a terhesség megszakítások száma és alacsony a szűréseken résztvevő nők aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- a terhesség megszakítások számának csökkentése, - a szűrővizsgálaton való részvételi arány növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. terhesség megszakítások számának csökkentése - a nem kívánt terhesség megelőzése érdekében tájékoztató anyagok készítése, előadások szervezése - kamaszok részére elkülönített nőgyógyászati rendelés biztosítása - tájékoztató előadások szervezése 2. Szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése - tájékoztatás a szűrővizsgálatokról az érintett lakosság körében a védőnők és háziorvosok, szakorvosok közreműködésével - a szűrésen részt vevő nők részére a rendszeres szűrés fontosságát kiemelő tájékoztató anyagok átadása
Résztvevők és felelős	- Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő (szakorvosok) - Egészségügyi Alapellátási Intézet (Védőnői szolgálat, háziorvosok)
Partnerek	- Pápa Város Önkormányzata - Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztálya
Határidő(k) pontokba szedve	1. terhesség megszakítások számának csökkentése - kamaszok részére elkülönített nőgyógyászati rendelés biztosítása: 2018.06.30. - tájékoztató előadások szervezése folyamatosan. 2. Szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése - tájékoztatás a szűrővizsgálatokról az érintett lakosság körében a védőnők és háziorvosok, szakorvosok közreműködésével: - tájékoztató anyagok összeállítása - előadások szervezése: legalább negyedévente - a szűrésen részt vevő nők részére a rendszeres szűrés fontosságát kiemelő tájékoztató anyagok átadása: folyamatosan.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. terhesség megszakítások számának csökkentése - kamaszok részére elkülönített nőgyógyászati rendelés biztosítása: rendelésen megjelentek száma, - tájékoztató előadásokon megjelentek száma (jelenléti ív szerint), - terhesség megszakítás számának figyelembe vételével az eredményesség felmérése. 2. Szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése - előadásokon való részvételi arány (jelenléti ív szerint), - a szűrővizsgálaton megjelentek vonatkozásában összehasonlító adatok elemzése az előző évihez viszonyítva.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: A vizsgálatról való félelem, alacsony szintű egészségtudatosság. Kockázat csökkentése: A tájékoztató anyagokkal és a személyes meggyőzéssel a motiváció növelhető. A vizsgálat során a megfelelő körülmények, intimitás megteremtése, várakozási idő minimalizálása.
Szükséges erőforrások	Kórházban és az Egészségügyi Alapellátási Intézetnél a humán erőforrás rendelkezésre áll. Költségmentesen merül fel a szóróanyagok sokszorosítási költsége.

A nők helyzete, esélyegyenlősége 2.

Intézkedés címe:	Család erőszak nélkül
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a családon belüli elkövetett nők elleni erőszakos cselekmények száma. Tényleges adat nem áll rendelkezésre, mert egy részük rejtve marad.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Rövidtávú cél:</i> az érintettek tájékoztatása a családon belüli erőszakkal kapcsolatban. <i>Középtávú cél:</i> fórumok szervezésével, pályázat kiírásával elérni, hogy az erőszakot elszenvedők bizalommal forduljanak a segítőkhez. <i>Hosszú távú cél:</i> családon belüli erőszak csökkentése, a rejtett cselekmények felszínre kerülése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• Tájékoztató anyagok, pályázati kiírás előkészítése, • előadások megszervezés és lebonyolítása, • pályázati kiírás „Családon belüli erőszak” címmel.
Résztvevők és felelős	• A nők helyzete esélyegyenlősége munkacsoport tagjai, • Családsegítő és Gyermekjóléti Központ • Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	• Pápai Rendőrkapitányság, • Pápai Tankerületi Központ, • Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ, • helyi médiumok képviselői.
Határidő(k) pontokba szedve	• Tájékoztató anyagok előkészítése: évente • előadások megszervezés és lebonyolítása: félévente • pályázati kiírás „Családon belüli erőszak” címmel 2018.06.30-ig.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• a pályázatra érkezett pályaművek száma, regisztráció alapján, • előadáson résztvevők száma, • segítőkhez fordulók száma, • hatóságok mutatószámai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A családon belüli erőszak egyben „szégyen” tabu témának számít, ennek leküzdése érdekében szükséges az anonim segítségkérés lehetőségének feltérképezése, civil szerveződés támogatása.
Szükséges erőforrások	A pályázat díjazására anyagi forrás biztosítása, szóróanyagok sokszorosítási költsége.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 1.

Intézkedés címe:	Elmagányosodás kezelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	- magas az egyedül élő idősök aránya - generációk és család közötti kapcsolatok hiánya - alacsony informatikai jártasság
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	a) aktivitás, függetlenség megőrzése, b) generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása, c) informatikai jártasság további emelkedése az idősök körében.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a) aktivitást, függetlenséget megőrző programok szervezése: – programokra vonatkozó igények felmérése, – a programok megszervezése (helyiség, célcsoport és előadók meghívása). b) generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása: – új igények felmérése az általános és középiskolás gyerekek köréből a generációs programokhoz való csatlakozáshoz, – távol élő családtagokkal vagy régi barátokkal való kapcsolatfelvétel. c) számítógépes tanfolyamok további szervezése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, kihasználása, önkéntesek bevonása az oktatásba.
Részrtvevők és felelős	Idősök, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport
Partnerek	- Egyesített Szociális Intézmény - Pápai Tankerületi Központ - Pápai Városi Óvodák - önkéntesek - nyugdíjas egyesületek - Idősök Aktívan Közérdekű Nyugdíjas Szövetkezet
Határidő(k) pontokba szedve	a) aktivitást, függetlenséget megőrző programok szervezése: – programokra vonatkozó igények felmérése: folyamatos, de legalább évente – a programok megszervezése (helyiség, célcsoport és előadók meghívása): folyamatos, de legalább évente

	b) generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása: – új igények felmérése az általános és középiskolás gyerekek köréből a generációs programokhoz való csatlakozáshoz): folyamatos, de legalább évente – távol élő családtagokkal vagy régi barátokkal való kapcsolatfelvétel: folyamatos. c) számítógépes tanfolyamok szervezése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, kihasználása, önkéntesek bevonása az oktatásba: folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a) aktivitást, függetlenséget megőrző programokon résztvevők száma: jelenléti ív, b) generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása: - generációs programokban résztvevő oktatási-nevelési intézmények, gyermekek száma, - intézményben ellátottak esetében a látogatások száma. c) számítógépes tanfolyamra jelentkezők és résztvevők, valamint a tanfolyamot eredményesen elvégzők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a) aktivitást, függetlenséget megőrző programok szervezése: Kockázat: megfelelő érdeklődés hiánya. Kockázat csökkentésének egyik módja lehet a személyes felkeresés és kortárscsoportok, egyesületek agitációs tevékenysége. b) generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása: Kockázat: kevés oktatási-nevelési intézmény jelentkezik. Kockázat csökkentésének egyik módja lehet a programban már résztvevők tapasztalatainak megosztása, élménybeszámolója. c) számítógépes tanfolyamok szervezése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, kihasználása, önkéntesek bevonása az oktatásba. Kockázat: pályázati forrás nem áll rendelkezésre. Kockázat csökkentés lehetősége: használt számítógéppark felmérése, felajánlások kérése, önkéntesek bevonása.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás: tanulók, pedagógusok, önkéntesek, JMSZK munkatársai, ESZI munkatársai, nyugdíjas egyesület és klubok Tárgyi feltételek: helyiség, számítógép, meghívók, tájékoztató anyagok

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 2.

Intézkedés címe:	Az áldozattá válás megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az áldozattá válás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések szinten tartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• A Pápai Rendőrkapitányság munkatársainak lakossági fórumokon, idősek otthonában, nyugdíjas egyesületeknél tartott bűnmegelőzési előadásai • Pápai Rendőrkapitányság módszertani DVD-jének folyamatos bemutatása a Pápa Városi Televízió közreműködésével • Pápai Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum Szociális és Idősügyi Egyeztető Munkacsoportjának közreműködése
Résztevők és felelős	Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport
Partnerek	• Pápai Rendőrkapitányság, • Egyesített Szociális Intézmény, • Pápa Városi Polgárőrség, • Veszprém Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat, • Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesülete, • Pápa Városi Televízió • Pápai Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum Szociális és Idősügyi Egyeztető Munkacsoport.
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programban megfogalmazott tevékenységek célja, az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények számának csökkenése a Pápai Rendőrkapitányság statisztikai adatai alapján.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázata, hogy a figyelemfelhívó és tájékoztató tevékenység (DVD, sétáló rendőr stb.) nem jár az áldozattá válás csökkenésével. Kockázat csökkentés érdekében a megelőző programot a lakosság széles körében és rendszeresen be kell mutatni, a helyi médiumok közreműködésével.
Szükséges erőforrások	rendelkezésre állnak

Fogyatékosok helyzete, esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élő személyek életterének kiszélesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő személyek életterének beszűkülése: az egészségügyi szolgáltatásokhoz, munkahelyhez, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézségei
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékkal élő személyek életterének kiszélesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- mind teljesebb fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés - utaztatás, kísérés lehetőségeiről való tájékoztatás és annak biztosítása - lehetőség biztosítása a sportolásra (Gördülő táncsoport, ülő röplabda) stb.), kulturális programok látogatására, továbbá abban való aktív részvételre - megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató szervezetek és önkormányzati intézmények megszólítása
Résztvevők és felelős	Idősek, Fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport
Partnerek	- Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Osztály - támogató szolgáltatások - Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ - Egyesített Szociális Intézmény - egyesületek, civil szervezetek, önkéntesek - helyi médiumok
Határidő(k) pontokba szedve	- mind teljesebb fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés: folyamatosan, pályázati lehetőségek és saját forrás függvényében, - az utaztatás, kísérés lehetőségeiről való tájékoztatás és annak biztosítása: folyamatosan a támogató szolgáltatások és önkéntesek közreműködésével, - lehetőség biztosítása a sportolásra és kulturális programok látogatására továbbá az abban való aktív részvételre: folyamatosan - megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató szervezetek folyamatos felkutatása: folyamatosan.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Az akadálymentesített közintézmények köre bővül. - A támogató szolgáltatásokat és az önkéntes segítségnyújtást igénybe vevők száma emelkedik. - Növekszik a kulturális és sport programok látogatottsága és az azokban való aktív résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: az akadálymentesítés vonatkozásában nem áll rendelkezésre saját és pályázati forrás. Az aktív sport és kulturális tevékenységre kevesen jelentkeznek, melynek kockázata megfelelő propagandával, médiumok bevonásával csökkenthető.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Egészségügyi program	Alacsony részvétel szűrővizsgálatokon	szűrővizsgálatokon való aktivitás növelése		- Egészségügyi Alapellátási Intézet - Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő - Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya - Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ - Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat	évente, előre egyeztetett időpontokban	szűrésre jelentkezők száma	emberi erőforrások, orvosi rendelők, szűrőbusz, szűrő helyszínére szállítással bérelt busszal	betegjogok miatt nem releváns
		Hulladékkezelés alacsony színvonalú alkalmazása, amely fokozatos környezet- és egészségterhelési veszéllyel párosul	- megfelelő hulladékkezelés, - környezettudatos életmód		- Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ - Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat - Pápai Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Osztály - Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya - Köszolg Nonprofit Kft.	lebonyolítás: évente: szeptember 15. hatásvizsgálat: folyamatos	- fórumokon való megjelenési aktivitás, dokumentáció: jelenléti ív - közzolgáltatási szerződések megkötése forrás: KÖZSZOLG Nonprofit Kft - közzolgáltatási díjak megfizetése forrás: KÖZSZOLG Nonprofit Kft.	- emberi erőforrás és helyiség rendelkezésre áll - helyiség, meghívók, sokszorosítási költségek fedezete biztosított.	folyamatos ellenőrzéssel
		Egyes településrészekben hiányoznak az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez szükséges feltételek	higiéniai szükségletek kielégítése		- Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ - Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat	Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont népszerűsítése és állagmegőrzés: folyamatos	Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópont által nyújtott szolgáltatásokat igénybe vevők száma	- emberi erőforrások rendelkezésre állnak - az egyéb feltételekhez pályázati forrás is szükséges.	költségvetés támogatásból vagy pályázati forrásból
2	Köznevelési napok	Jellemző az iskolai lemorzsolódás, gyakoriak az osztályismétlések	Az iskolai lemorzsolódások és osztályismétlések csökkentése		- Pápai Tankerületi Központ - A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport	köznevelési nap szervezése évente: május.15. készségfejlesztés, felzárkóztatás: folyamatos	- köznevelési napokon résztvevők száma, - gyermekek aktivitása a játékos és felzárkóztatási programokon (dokumentáció: jelenléti ív) - osztályismétlők számának felmérése	emberi erőforrások rendelkezésre állnak, a helyszín és az egyéb tárgyi feltételek az iskolákban és a Cserhaj Csillagház és Szolgáltatópontban már adottak.	köznevelési nap és a folyamatos felzárkóztatás és fejlesztés igény esetén fenntartható
3	Esélyegyenlőség a foglalkoztatásban	Alacsony iskolai végzettség, tartós munkanélküliség	Aktív részvétel a munkaerő-piacon		- Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály - Egyéb képzőintézmények	folyamatos	- indított képzések száma - képzésre jelentkezők száma - képzést eredményesen befejezők száma - elhelyezkedési mutatók	emberi erőforrások rendelkezésre állnak	folyamatosan

II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	„Kerekasztal a gyerekekért” Fórum működése	- Az állandó változások miatt kommunikációs hiányosságok a segítő szakemberek és szolgáltatás nyújtók között - Kevés az olyan fórum, ahol együtt kommunikálva segítik a a probléma megbeszélését, javaslatokkal, jó gyakorlattal a megoldáshoz közelítést	A kommunikációt segítő programok folytatása a gyermekekkel foglalkozó szakemberek között.	Pápa Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve Pápa Város Drogstratégiája	Gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport	negyedévente	–együttműködés partnereinek beazonosítása megtörténik -törvényi változások követése folyamatos -jelzőrendszer működik -az óvodáskorú gyermekek férőhelye biztosított -eljárásrend működik, ezáltal, a hiányzás száma csökken	Fórum helyszínének biztosítása Pápa Város Önkormányzatának közreműködésével. A személyi feltételek rendelkezésre állnak	Fórum folytatása: HEP megvalósítása, értékelése alapján kitűzött célokhoz kapcsolódó témákban
2	Meglévő közösségi szinterek kihasználtságának növelése	A veszélyeztetett kiskorúak és a védelemben vett gyerekek	A veszélyeztetett kiskorúak és a védelemben vett gyerekek számának csökkentése.	Pápa Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve Pápa Város Drogstratégiája	- Gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport - Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ	folyamatos	évente 15 program	Közösségi szintér helyszíneinek biztosítása, szakemberek, önkéntesek partnersége. Tájékoztató kiadványok költsége. Számítógépek, eszközök rendelkezésre állnak.	folyamatos
3	Alternatív pedagógia, mint új nevelő-oktató módszer	- Nőtt az intézményi hiányszások száma. - A kompetencia mérés eredményei hullámzóak.	Az intézményi hiányszások számának csökkentése. Kompetencia mérés eredményeinek javítása. A hátrányos helyzetű gyerekek nevelés-oktatását célzó új, alternatív és adaptív módszerek elsajátítása, gyakorlati alkalmazása	Pápa Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve	- Gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport - Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	- dramafoglalkozások: folyamatos - pedagógus képzéseken, tréningeken való részvétel - szakmaközi kapcsolatok erősítése (folyamatos)	- dramafoglalkozások, tehetség szakkörök évente legalább 5 alkalom - pedagógus képzéseken tudás elsajátítás: évente legalább 2 alkalom - tréningek: évente legalább 1 alkalom - szakmaközi kapcsolatok erősítése: 5 alkalom	Konferenciahelyszín, JMSZK munkatársainak szervező tevékenysége, helyi pedagógusok együttműködése.	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége									
1	Egészségvédő programok	- Magas a terhesség megszakítások száma - alacsony a szűréseken résztvevő nők aránya.	- Terhesség megszakítások számának csökkentése - szűrővizsgálaton történő részvételi arány növelése.		- Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő (szakorvosok) - Egészségügyi Alapellátási Intézet (védőnők, háziorvosok)	terhesség megszakítások számának csökkentése - kamaszok részére elkülönített nőgyógyászati rendelés biztosítása: 2018.06.30. - tájékoztató előadások szervezése folyamatosan. Szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése •tájékoztatók összeállítása: 2018.06.30. •előadások szervezése: legalább negyedévente - tájékoztató anyagok átadása: folyamatosan.	terhesség megszakítások számának csökkentése -elkülönített nőgyógyászati rendelésen megjelentek száma, -tájékoztató előadásokon megjelentek száma (jelenléti ív szerint), -terhesség megszakítás számának csökkenése Szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése -előadásokon való részvétel (jelenléti ív szerint), -a szűrővizsgálaton megjelentek aránya az előző évihez viszonyítva.	A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelőben, valamint az Egészségügyi Alapellátási Intézetben a humán erőforrás rendelkezésre áll. Költségeként merül fel a szóróanyagok sokszorosítása.	folyamatos
2	Család erőszak nélkül	A családon belül elkövetett nők elleni erőszakos cselekmények száma magas, illetve egy részük rejtve marad.	Az érintettek tájékoztatása a családon belüli erőszakkal kapcsolatban. Fórumok szervezése, pályázat kiírása annak érdekében, hogy az erőszakot elszelve- dők bizalommal forduljanak a segítőkhöz. Családon belüli erőszak-	Pápa Város Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Stratégiája	- Nők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport - Családsegítő és Gyermekjóléti Központ - Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat	- Tájékoztató anyagok, előkészítése: évente - előadások megszervezése és lebonyolítása: félévente - pályázati kiírás „Családon belüli	fórumokon, pályázaton résztvevők és a segítőkhöz forduló száma	Humán erőforrás rendelkezésre áll. A pályázat díjazására, tájékoztató anyagok készítésére saját forrás szükséges	folyamatos

			kos események számának csökkentése, a rejtett cselekmények felszínre kerülése			erőszak” címmel: 2018.06.30.			
IV. Idősek esélyegyenlősége									
1	Elmagányosodás kezelése	- Magas az egyedülélő idősök aránya - A generációk és család közötti kapcsolat hiánya - Alacsony informatikai jártasság.	- Aktivitás, függetlenség megőrzése - Generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, pótlása - Informatikai jártasság további emelkedése		Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport	folyamatos	- aktivitást, függetlenséget megőrző programokon résztvevők száma - generációs programokban résztvevő oktatási-nevelési intézmények, gyermekek száma - számítógépes tanfolyamra jelentkezők, tanfolyamot elvégzők száma	Az emberi erőforrások (tanulók, pedagógusok, önkéntesek, JMSZK munkatársai, ESZI munkatársai, nyugdíjas egyesület és klubok) rendelkezésre állnak. Számítógépek, helyiségek, meghívók és tájékoztató anyagok költségei.	folyamatos
2	Áldozattá válás megelőzése	Áldozattá válás	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések szinten tartása		Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport	folyamatos	Az időskorúak sérelmére elkövetett cselekmények száma a rendőrségi adatok alapján.	Rendőrkapitányság szakemberei, sétáló rendőr, tájékoztató anyagok rendelkezésre állnak.	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Fogyatékkal élő személyek életterének kiszélesítése	A fogyatékkal élő személyek életterének beszűkülése: az egészségügyi szolgáltatásokhoz, munkahelyhez, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézségei	- Mind teljesebb fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés. - Utaztatás, kísérés lehetőségeiről való tájékoztatás és annak biztosítása. - Lehetőség biztosítása a sportolásra, kulturális programok látogatására, továbbá abban való aktív részvételre. - Megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatók meg szőlítése		Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport	folyamatos	- Az akadálymentesített közintézmények köre bővül. - A támogató szolgáltatásokat és az önkéntes segítségnyújtás igénybe vevők száma emelkedik. - Növekszik a kulturális és sport programok látogatottsága és az azokban való aktív résztvevők száma. - Emelkedik a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottsága	pályázati forrás, saját forrás, humán erőforrás, helyiségek, foglalkoztatók	folyamatos

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Pápa Város Önkormányzata az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Az Önkormányzat azt kéri a fenntartott intézmények vezetőitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézmény működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hozott létre és működtet.

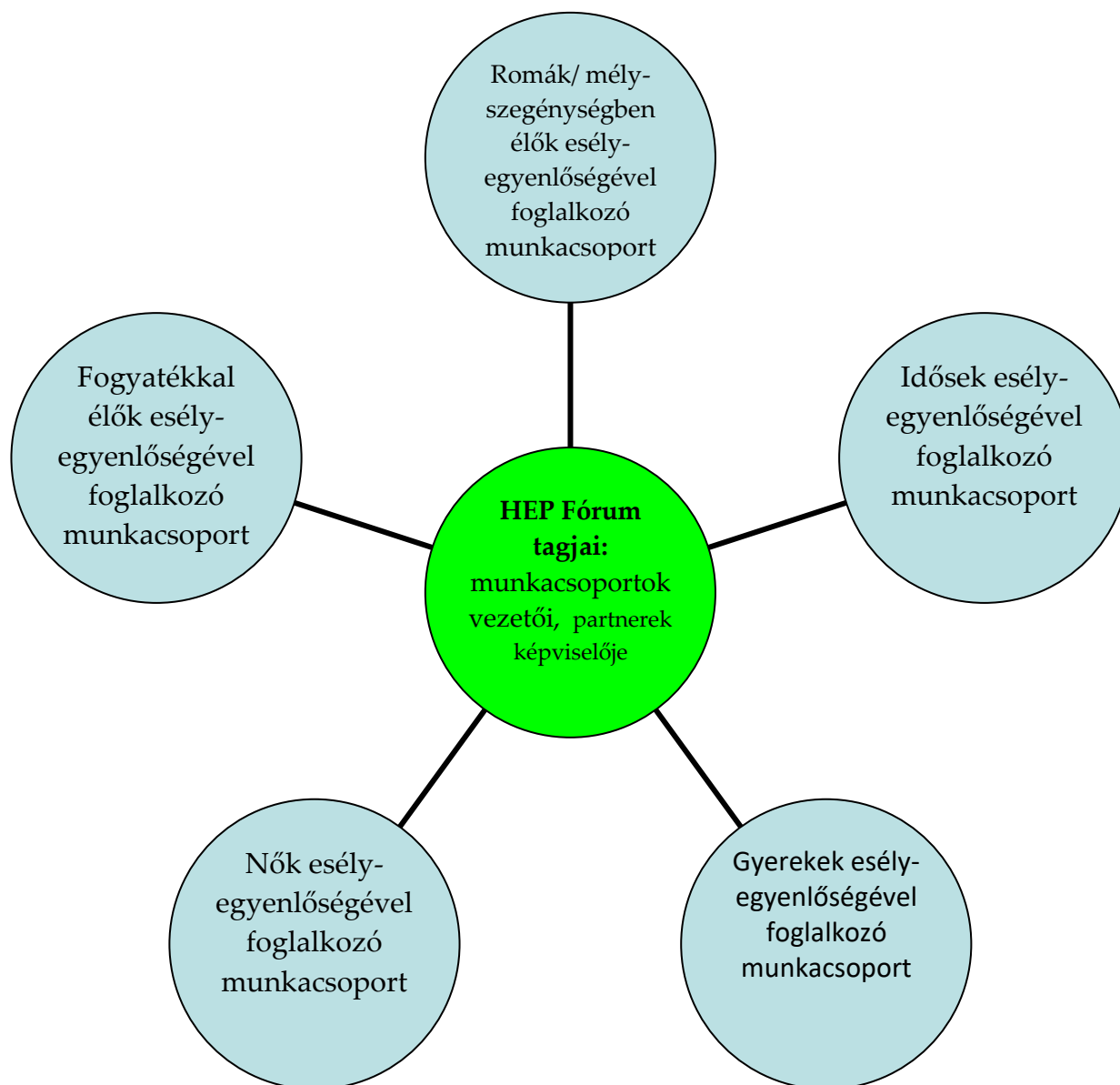
Fentiekkel azt kívánja biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok a településen maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében létrehozott HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre - a terület aktorainak részvételével - tematikus munkacsoportokat alakított ki a munkacsoport vezető az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is. A munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítása érdekében legalább évente tájékoztatást kapnak a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozói, tisztségviselői, az intézmények és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselői.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre.

Az eredményekre fel kell hívni a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, be kell építeni a kiadványokba. A tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságáról fel kell hívni a lakosság figyelmét.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel. Feladata:

- a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így:
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen,
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy megismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani kell, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

A Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai vitája megtörtént. Az ott született észrevételek a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépültek.

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Pápa, 2018. december 21.

Dr. Áldozó Tamás
polgármester

Pápa Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi programját 2018-2023. az önkormányzat partnerei ismerik és annak megvalósításában részt kívánnak venni.

Pápa, 2018.....

Pápa Városi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
elnöke

Pápa, 2018.....

Pápai Német Nemzetiségi Önkormányzat
elnöke

Pápa, 2018.....

Pápai Tankerületi Központ
igazgató

Pápa, 2018.....

VMKH Pápai Járási Hivatal
hivatalvezető

Pápa, 2018.....

VMKH Pápai Járási Hivatal
Gyámügyi és Igazságügyi Osztály
osztályvezető

Pápa, 2018.....

VMKH Pápai Járási Hivatal
Foglalkoztatási Osztály
osztályvezető

Pápa, 2018.....	VMKH Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály osztályvezető
Pápa, 2018.....	Pápai Rendőrkapitányság Szappan Csaba r. alezredes kapitányságvezető
Pápa, 2018.....	Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő dr. Vörös Ibolya főigazgató
Pápa, 2018.....	Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi- és Érdekképviselői Egyesülete Baán Éva elnök
Pápa, 2018.....	Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet Boncz Zoltán lelkipásztor
Pápa, 2018.....	Pápai Református Egyházközség ifj. Márkus Mihály vezető lelkipásztor
Pápa, 2018.....	Pápai Evangélikus Egyházközség Polgárdi Sándor esperes
Pápa, 2018.....	Római Katolikus Egyházközség dr. Mail József apát-plébános

Pápa, 2018.....

Magyar Vöröskereszt Pápai Területi
Szervezete

Pápa, 2018.....

Pápa és Környéke Zsidó Kulturális
Hagyományőrző Egyesület

HEP elkészítési jegyzék⁵

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

NÉV ⁶	HEP részei ⁷										Aláírás ⁸
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-000

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

149.

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselőtestület 2018. december 20.-i ülésére

Tárgy: 2018-2023. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Előadó: Dr. Áldozó Tamás polgármester
Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-000

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

Tisztelt Képviselőtestület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (1)-(2) bekezdése alapján a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente **öt évre szóló** helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

Az Ebktv. 31. § (3) bekezdése szerint a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Az Ebktv. 31. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet 1. és 2. melléklete rögzíti azokat az adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a program elkészítésének alapját képezik.

A helyi esélyegyenlőségi program megfelelő kidolgozása érdekében kialakított munkacsoportok:

1. Mélyszegénységben élők és romák helyzete munkacsoport (vezető: Benecz Rita Emberi Erőforrás Osztály osztályvezetője),
2. Gyermek helyzet, esélyegyenlősége, gyermekszegénység munkacsoport (vezető: Csákvári Judit Pápa Városi Óvodák intézményvezetője),
3. Nők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport (vezető: Vargáné Maurer Ilona Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő ápolási igazgatója),
4. Idősek, fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége munkacsoport (vezető: Szalainé Tihanyi Andrea ESZI intézményvezetője).

A helyi esélyegyenlőségi program a jogszabályi előírásoknak megfelelően készült el, amely a Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztályán nyomtatott formában megtekinthető.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Összeállította: Benecz Rita
emberi erőforrás osztályvezető

Pápa, 2018. december 13.

Dr. Áldozó Tamás
polgármester

Határozati javaslat

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete Pápa Város Önkormányzata 2018-2023 időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta és elfogadja.

Utasítja a Polgármestert, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dr. Áldozó Tamás polgármester
Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető